

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo mora, prometa
i infrastrukture

**PROVEDBENI PROGRAM MINISTARSTVA
MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE ZA
RAZDOBLJE 2021. – 2024.**

Prosinac, 2020.

Sadržaj

Predgovor	5
1. UVOD	6
1.1. DJELOKRUG	6
1.2. VIZIJA	7
1.3. MISIJA	7
1.4. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA.....	8
1.5. AGENCIJE, USTANOVE I/ILI TRGOVAČKA DRUŠTVA.....	8
2. OPIS IZAZOVA I RAZVOJNIH POTREBA KOJI ĆE SE ADRESIRATI PROVEDBOM PROGRAMA	12
3. OPIS MJERA.....	13
3.1. MJERE ZA RAZVOJ ZRAČNOG PROMETA	13
Mjera 1. Unaprjeđenje sigurnosti i zaštite u zračnom prometu	13
Mjera 2. Provođenje nadzora/inspekcije u sustavu zračnog prometa.....	13
Mjera 3. Očuvanje zračne povezanosti regije kroz odvijanje domaćeg linijskog zračnog prijevoza	13
Mjera 4. Provedba Ugovora o koncesiji za izgradnju novog putničkog terminala i upravljanje Zračnom lukom Zagreb	14
3.2. MJERE ZA RAZVOJ ELEKTRONIČKIH KOMUNIKACIJA I POŠTANSKIH USLUGA..14	
Mjera 5. Izrada Programa potpore za osiguravanje digitalne povezivosti mrežama vrlo velikog kapaciteta.....	15
Mjera 6. Izrada analize potencijala primjene dodatnih oblika financijske pomoći	15
Mjera 7. Dodjela državne potpora HP-Hrvatskoj pošti d.d. u obliku naknade za obavljanje usluge od općeg gospodarskog interesa-univerzalne poštanske usluge za razdoblje od 2019. do 2023. godine	15
3.3. MJERE ZA RAZVOJ POMORSKOG PROMETA, SIGURNOSTI PLOVIDBE I PROMETA UNUTARNJIH PLOVNIH PUTOVA.....	16
Mjera 8. Specijalizacija luka otvorenih za javni promet od osobitog (međunarodnog) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku.....	17
Mjera 9. Povećanje održivosti prometnog sektora u cjelini	18
Mjera 10. Podizanje energetske učinkovitosti u pomorskom prometu	18
Mjera 11. Poboljšanje otočne mobilnosti te gospodarskog razvitka otoka	18
Mjera 12. Osiguranje minimalnih tehničkih uvjeta i usluga u lukama te maritimne sigurnosti brodova koji obavljaju javni obalni linijski prijevoz.....	18
Mjera 13. Unaprjeđenje sustava obrazovanja i obuke pomoraca i brodaraca	19
Mjera 14. Povećanje sigurnosti pomorskog prometa i prometa unutarnjim vodama	19
Mjera 15. Osnajivanje sposobnosti sprječavanja i reagiranja na onečišćenja mora s pomorskih objekata	19
Mjera 16. Modernizacija i unaprjeđenje službe traganja i spašavanja na moru	20

Mjera 17. Unaprjeđenje usluge sigurnosti plovidbe u unutarnjim morskim vodama, teritorijalnom moru i ZERP-u	20
Mjera 18. Razvoj usluga elektroničkog poslovanja u lučkom području i upravljanja morskim prostorom	20
Mjera 19. Provođenje hidrografske djelatnosti u svrhu hidrografsko-navigacijskog pomorskog prometa.....	20
Mjera 20. Razvoj informatiziranog sustava razmjene podataka u vodnom prometu	21
Mjera 21. Modernizacija objekata pomorske signalizacije	21
Mjera 22. Razvoj sustava podataka o objektima sigurnosti plovidbe te uspostava Registra objekata sigurnosti plovidbe.....	21
Mjera 23. Unaprjeđenje plovnog puta rijeka te izgradnja višenamjenskog kanala Dunav-Sava ..	21
Mjera 24. Revitalizacija Kupe, unapređenje sigurnosti i sustava signalizacije (RIS) te povećanje flote plovila za nadzor sigurnosti plovidbe i plovila za zaštitu okoliša.....	22
Mjera 25. Povećanje interoperabilnosti i pristupačnosti drugim vidovima prometa, zaštita okoliša te povećanje administrativnih kapaciteta/obuka	22
Mjera 26. Povećanje energetske učinkovitosti i financijske održivosti te suradnja s hrvatskim brodarima i podrška društvima za prijevoz unutarnjim plovnim putovima	22
Mjera 27. Razvoj luka na osnovnoj i sveobuhvatnoj TEN-T mreži i terminala za opasne tvari te objekta za gospodarenje otpadom i unapređenje informacijske platforme	23
Mjera 28. Međunarodna suradnja, usklađivanje nacionalnog pravnog okvira sa propisima EU te zahtjevima Schengenskog sporazuma	23
3.4. MJERE ZA RAZVOJ, CESTOVNOG ŽELJEZNIČKOG I INTERMODALNOG PROMETA	23
Mjera 29. Poslovno i financijsko restrukturiranje cestarskih društava u državnom vlasništvu.....	24
Mjera 30. Sustavno upravljanje bukom na autocestama	24
Mjera 31. Povećanje energetske učinkovitosti na autocestama.....	24
Mjera 32. Povećanje sigurnosti prometa u tunelima - Usklađenje s Direktivom 2004/54/EC o minimalnim uvjetima sigurnosti za tunele na TEN-T mreži	24
Mjera 33. Povećanje sigurnosti prometa	25
Mjera 34. Povećanje pasivne sigurnosti korisnika autoceste	25
Mjera 35. Uvođenje bez-kontaktnog sustava za naplatu cestarine.....	25
Mjera 36. Razvoj cestovne infrastrukture na Osnovnoj/Sveobuhvatnoj TEN-T mreži.....	25
Mjera 37. Razvoj željezničke infrastrukture na Osnovnoj/ Sveobuhvatnoj TEN-T mreži.....	25
Mjera 38. Razvoj željezničke infrastrukture na regionalnim i lokalnim prugama	26
Mjera 39. Unaprjeđenje sigurnosti prometnog sustava	27
Mjera 40. Pripreme i prilagodba zahtjevima Schengenskog sporazuma	27
Mjera 41. Unaprjeđenje održavanja postojeće željezničke infrastrukture.....	27
Mjera 42. Povećanje financijske održivosti željezničkog sektora.....	28
Mjera 43. Donošenje novog strateškog okvira za željeznički sektor RH.....	28

Mjera 44. Poticanje razvoja željezničkog putničkog prometa.....	29
Mjera 45. Povećanje financijske održivosti upravitelja infrastrukture.....	29
Mjera 46. Uvođenje javne usluge u obavljanje javnog cestovnog prijevoza putnika	30
Mjera 47. Provedba Ugovora s regionalnim/lokalnim samoupravama za sufinanciranje prijevoza putnika	30
Mjera 48. Provedba dugoročnog Ugovora s MZOS vezano za provedbu projekta besplatnog željezničkog prijevoza djece, učenika i studenata.....	30
Mjera 49. Obnova voznog parka HŽPP-a	31
Mjera 50. Investiranje u postojeće prijevozne kapacitete HŽPP-a.....	32
Mjera 51. Uspostava tehničko-logističkog centra (TLC) Zagreb i modernizacija postojećih radionica za održavanje	32
Mjera 52. Razvoj integriranog sustava prijevoza	32
Mjera 53. Povećanje efikasnosti i produktivnosti poslovanja HŽPP kroz informatizaciju i digitalizaciju	33
3.5. HORIZONTALNE MJERE	33
Mjera 54. Djelotvorno upravljanje ljudskim potencijalima.....	33
Mjera 55. Djelotvorno i učinkovito upravljanje resursima i poslovnim procesima	33
PRILOZI.....	34

Predgovor

Nakon stupanja na snagu Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine br. 123/17) i Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine br. 89/18), Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture (u daljnjem tekstu Ministarstvo) po prvi puta izrađuje Provedbeni program kojim će se pobliže definirati mjere za provedbu ciljeva koji su definirani u Programu Vlade i Strategiji prometnog razvoja Republike Hrvatske 2017. - 2030., kao trenutno najvažnijeg strateškog akta Ministarstva mora, prometa i infrastrukture.

Ovim Provedbenim programom obuhvaća se razdoblje od 2021. do 2024. godine. Provedbenim programom definiraju se mjere, kao glavni elementi, koji će omogućiti praćenje rezultata i ocjenu djelotvornosti u okviru postavljenih ciljeva javnih politika. Mjere definirane u ovom Provedbenom programu uzimaju u obzir iznimno složen i širok djelokrug poslova i zadataka ovog Ministarstva.

U Provedbenom programu definirani su vizija, misija i djelokrug rada Ministarstva. U skladu sa uputama za izradu provedbenih programa, ovaj Provedbeni program Ministarstva također sadrži kratki opis izazova i razvojnih potreba koji će se adresirati provedbom istoga.

Također, u prilogu 1. Provedbeni program Ministarstva mora, prometa i infrastrukture za razdoblje od 2020. do 2024. godine (tablični prikaz), temeljem zadanog obrasca, definiran je niz faktora koji uključuju; kratak opis mjera razrađenih u svrhu provedbe ciljeva iz Strategije prometnog razvoja Republike Hrvatske 2017.–2030, procjenu troška provedbe pojedine mjere, poveznicu s izvorom financiranja, okvir za praćenje provedbe, ključne točke ostvarenja za svaku mjeru, rokove provedbe te odgovarajuće pokazatelje rezultata za svaku mjeru s definiranim početnim i ciljnim vrijednostima za svaku godinu provedbe. Na taj način uspostavljena je povezanost strateških dokumenata tj. jasna veza Provedbenog programa i povezanog, hijerarhijski nadređenog akta strateškog planiranja, u skladu sa metodologijom izrade.

1. UVOD

Razvoj prometne povezanosti i infrastrukture u Republici Hrvatskoj smatra se izuzetno važnim za ekonomski i socijalni rast kao i za međunarodnu povezanost. Prometna infrastruktura je instrument regionalnog razvoja koji pokreće razmjenu dobara te bolju pristupačnost svim ekonomskim, zdravstvenim, turističkim i ostalim sadržajima.

Zadaća Ministarstva je pratiti pripremu i provedbu strateških infrastrukturnih projekata i investicijskih programa od posebnog značaja za Republiku Hrvatsku, koji će biti usmjereni ka povećanju postojećeg stupnja infrastrukturne povezanosti svih regija. Navedeni projekti i programi usmjereni su i ka povećanju dostupnosti svih vidova prometa, uključujući i prometnu povezanost otoka međusobno i s kopnom, uz visok stupanj mjera zaštite okoliša, mora i vodnih putova unutarnjih voda u transportu. Ministarstvo također veliku važnost pridaje profesionalnosti i sigurnosti u pružanju prijevoznih usluga, kao i postizanju visoke razvijenosti elektroničkih komunikacija i tržišta poštanskih usluga. Zadaća Ministarstva je osigurati pravovremenu izradu kvalitetnih zakonskih i podzakonskih akata u svim sektorima prometa.

1.1. DJELOKRUG

U svojem djelokrugu, Ministarstvo teži razvoju efikasnog, sigurnog, održivog i ekološki prihvatljivog te modernog prometnog i komunikacijskog sustava, na korist svih građana Republike Hrvatske.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture obavlja upravne i druge poslove definirane Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (NN 97/2020) koji se odnose na:

- unutarnji međunarodni pomorski, nautički, cestovni, željeznički, zračni i poštanski promet; sustav prometa žičarama, uspinjačama i vučnicama te promet na unutrašnjim vodama s infrastrukturom tih vidova prometa;
- planiranje, izradu i provedbu strateških dokumenata i projekata prometne infrastrukture, predlaže strategiju razvoja svih vidova prometa;
- zaštitu mora od onečišćenja s brodova; morske luke, pomorsko dobro i utvrđivanje granica pomorskog dobra, pomorsko osiguranje i pomorske agencije; luke na unutarnjim plovnim putovima; kopnene robno-transportne centre; zračne luke;
- prijevozna sredstva osim onih poslova koje ulaze u djelokrug rada drugih ministarstava;
- inspekcijske poslove: sigurnosti plovidbe na moru, unutarnjeg i međunarodnog cestovnog prometa i cesta, osim poslova iz djelokruga Ministarstva unutarnjih poslova, sigurnosti željezničkog prometa, sigurnosti prometa žičarama, uspinjačama i vučnicama, sigurnosti zračne plovidbe i sigurnosti plovidbe na unutarnjim vodama;
- elektroničke komunikacije, informacijsko društvo (osim poslova u djelokrugu drugih središnjih tijela državne uprave) i poštanske usluge, pripremanje nacрта prijedloga zakona i drugih propisa iz područja elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga, osiguravanje i provedbu utvrđene politike i primjenu zakona i drugih propisa iz područja elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga, izradu prijedloga strategija,

strateških planova, studija, smjernica i programa razvoja elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga u Republici Hrvatskoj. Nadalje, prijedloge planova za njihovu provedbu, izradu analiza i izvješća te pripremu prijedloga mjera i planova za razvoj i poboljšanje stanja u području elektroničkih komunikacija i poštanskih usluga te u unutarnjem i međunarodnom poštanskom prometu, pripremanje nacрта prijedloga zakona i drugih propisa iz područja radijske opreme i elektromagnetske kompatibilnosti, suradnju u praćenju, utvrđivanju i analizi pokazatelja razvoja informacijskih i komunikacijskih tehnologija (ICT), i to osobito širokopojsnih usluga i tehnologija, izradu prijedloga mjera i planova za poticanje razvoja i poboljšanje stanja na tržištu ICT usluga i infrastrukture, s osobitim naglaskom na širokopojsne usluge i tehnologije.

Ministarstvo obavlja i upravne, stručne i druge poslove koji se odnose na:

- planiranje strateških infrastrukturnih projekata i izradu investicijskih programa za sve vidove prometa, od posebnog značenja za Republiku Hrvatsku te pripremanje prijedloga Vladi Republike Hrvatske za njihovo odobravanje i provedbu;
- Praćenje provedbe velikih infrastrukturnih investicijskih radova u izgradnji objekata i uređaja prometne infrastrukture, osim njihove rekonstrukcije i održavanja, i drugih odgovarajućih infrastrukturnih radova od značaja za održivi razvitak Republike Hrvatske koji se u cijelosti ili u većoj mjeri financiraju sredstvima državnog proračuna, te usklađivanje aktivnosti drugih subjekata u izgradnji takvih objekata te praćenje i nadzor tih investicija;
- te obavlja stručne poslove koji se odnose na pokretanje, usklađivanje i nadzor poslova određenih aktima i propisima kojima se uređuje ukupni razvitak prometa.

1.2. VIZIJA

Vizija Ministarstva je u 2024. godini imati prometni i komunikacijski sustav Republike Hrvatske koji je visoko razvijen, efikasan, siguran, ekološki prihvatljiv, otporan i potpuno integriran u TEN-T mrežu EU i glavne međunarodne prometne pravce, čime se na najoptimalniji način iskorištavaju prometni i geografski položaj Republike Hrvatske te zadovoljavaju potrebe teretnog i putničkog prijevoza, a visoka razvijenost elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga u Republici Hrvatskoj u 2024. godini omogućava potpunu digitalnu transformaciju društva i gospodarstva.

1.3. MISIJA

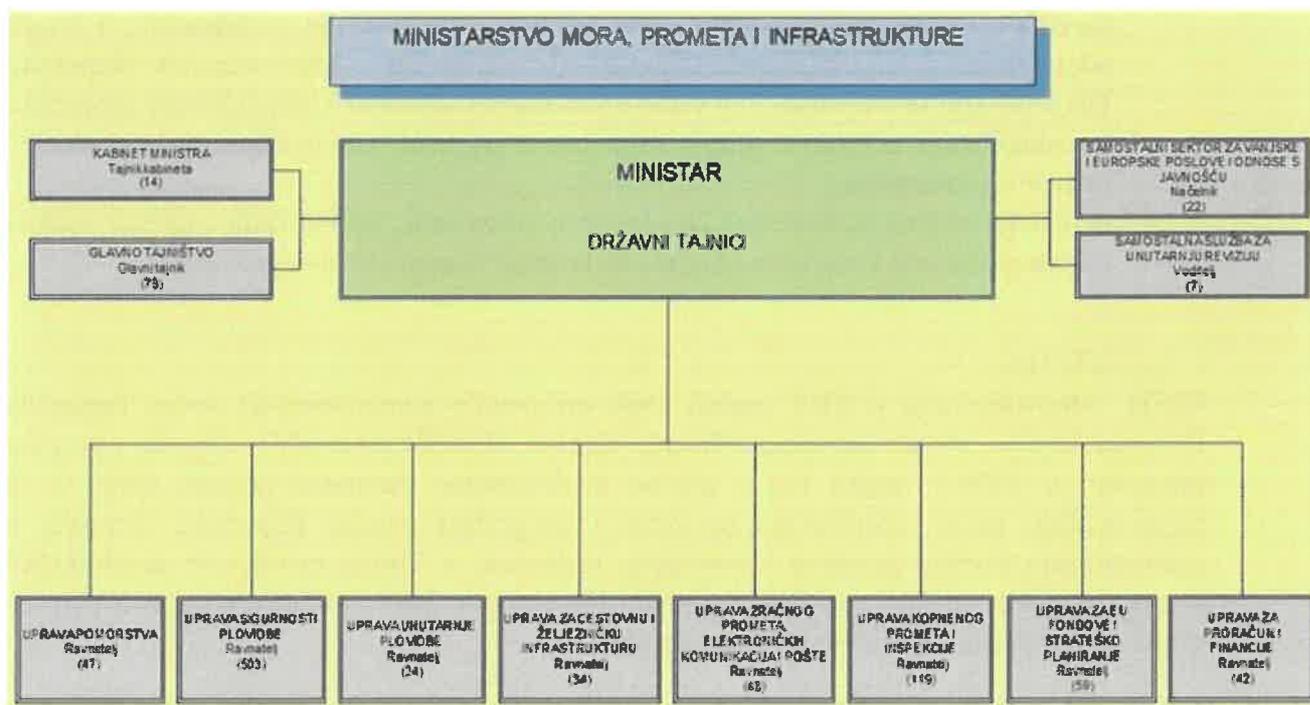
Misija Ministarstva je stvoriti uvjete i izgraditi kapacitete koji će osigurati izradu kvalitetnih zakona i ostalih propisa u svim vidovima prometa te njihovo provođenje, osigurati daljnju zaštitu mora, pomorskog dobra i vodnih putova unutarnjih voda, osigurati prometnu povezanost otoka međusobno i s kopnom, postići visoku razvijenost elektroničke komunikacijske infrastrukture, mreža i usluga i tržišta poštanskih usluga. Nadalje, misija Ministarstva je pratiti pripremu i provedbu strateških infrastrukturnih projekata i investicijskih programa od strateške važnosti za Republiku Hrvatsku, osigurati izgradnju suvremene prometne i komunikacijske infrastrukture, koja će prometno povezati sve regije i razviti sve vidove prometa uz visok stupanj kvalitete i sigurnosti u pružanju prijevoznih usluga te poduzeti sve mjere zaštite okoliša u transportu i elektroničkim komunikacijama. Kroz navedeno, misija

Ministarstva ogleda se i u dugoročnoj ambiciji smanjenja emisija stakleničkih plinova u skladu sa Europskim zelenim planom i Pariškim sporazumom.

1.4. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture definirani su nazivi i djelokrug upravnih organizacija i ustrojstvenih jedinica, način upravljanja, okvirni broj potrebnih državnih službenika i namještenika. Temeljem spomenute Uredbe, u sastavu Ministarstva mora, prometa i infrastrukture ustrojene su sljedeće jedinice: 1. Kabinet ministra, 2. Glavno tajništvo, 3. Uprava pomorstva, 4. Uprava sigurnosti plovidbe, 5. Uprava unutarnje plovidbe, 6. Uprava za cestovnu i željezničku infrastrukturu, 7. Uprava zračnog prometa, elektroničkih komunikacija i pošte, 8. Uprava kopnenog prometa i inspekcije, 9. Uprava za EU fondove i strateško planiranje, 10. Uprava za proračun i financije, 11. Samostalni sektor za vanjske i europske poslove i odnose s javnošću, 12. Samostalna služba za unutarnju reviziju. Shematski prikaz organizacijske strukture Ministarstva prikazan je na Slici Slika 1.

Slika 1: Organizacijska struktura Ministarstva mora, prometa i infrastrukture

1.5. AGENCIJE, USTANOVE I/ILI TRGOVAČKA DRUŠTVA

Pod upravnom nadležnošću Ministarstva nalaze se sljedeće agencije, ustanove i/ili trgovačka društva, sa spomenutim adresama;

- Lučka uprava RIJEKA, Rijeka, Riva 1
- Lučka uprava ZADAR, Zadar, Gaženička cesta 28 C
- Lučka uprava ŠIBENIK, Šibenik, Vladimira Nazora 53
- Lučka uprava SPLIT, Split, Gat sv. Duje 1

- Lučka uprava PLOČE, Ploče, Trg kralja Tomislava 21
- Lučka uprava DUBROVNIK, Dubrovnik, Obala Ivana Pavla II br. 1
- Agencija za obalni linijski pomorski promet, Split, Ulica grada Antofagaste 6
- Hrvatski hidrografski institut – Split, Split, Zrinsko-Frankopanska 161
- Plovput d.o.o., Split, Obala Lazareta 1
- Jadrolinija, Riva 16, Rijeka
- ACI d.d., Rudolfa Strohalu 2, Rijeka
- Jadroplov d.d., Obala kneza Branimira 16, Split
- Luka Rijeka d.d., Riva 1, Rijeka
- Luka Vukovar d.o.o., Dunavski prilaz 8, Vukovar
- Hrvatski registar brodova, Marasovića 67, Split
- Hrvatske autoceste d.o.o., Zagreb, Širolina 4
- Hrvatske ceste d.o.o, Zagreb, Vončinina 3
- Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, Zagreb, Ulica Roberta Frangeša Mihanovića 9
- HP - Hrvatska pošta d.d., Zagreb, Jurišićeva 13
- HŽ Infrastruktura d.o.o., Zagreb, Mihanovićeve 12
- HŽ Putnički prijevoz, Zagreb, Strojarska cesta 11
- HŽ Cargo d.o.o., Heinzelova 51, Zagreb
- Agencija za sigurnost željezničkog prometa, Zagreb, Radnička cesta 39
- Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo, Zagreb, Ulica grada Vukovara 284
- Agencija za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu, Zagreb, Lonjička 2
- Lučka uprava Šibensko - kninske županije, Šibenik, Drage 14
- Lučka uprava Splitsko-dalmatinske županije, Split, Prilaz braće Kaliterne 10
- Lučka uprava Dubrovačko-neretvanske županije, Dubrovnik, Vukovarska 2
- Županijska lučka uprava ZADAR, Zadar, Liburnska obala 6/5
- Županijska lučka uprava DUBROVNIK, Dubrovnik, Cvjete Zuzorić 3
- Lučka uprava UMAG-NOVIGRAD, Umag, Trgovačka 1B / Novigrad, Mandrač 3A
- Lučka uprava PULA, Pula, Riva 2
- Lučka uprava RABAC, Rabac, Obala m. Tita 47C

- Lučka uprava ROVINJ, Rovinj, Obala/Riva Aldo Rismondo 2
- Lučka uprava POREČ, Poreč, Obala m. Tita 6/ 21
- Županijska lučka uprava NOVI VINODOLSKI, Novi Vinodolski, Trg Novog Vinodolskog zakona 5
- Županijska lučka uprava CRIKVENICA, Crikvenica, Ivana Skomerže 2/I
- Županijska lučka uprava BAKAR-KRALJEVICA-KOSTRENA, Kraljevica, Obala kralja Tomislava 8
- Županijska lučka uprava OPATIJA-LOVRAN-MOŠĆENIČKA DRAGA, Opatija, Viktora Cara Emina 3
- Županijska lučka uprava KRK, Krk, Trg bana Josipa Jelačića 5
- Županijska lučka uprava CRES, Cres, Cons 11/II
- Županijska lučka uprava MALI LOŠINJ, Mali Lošinj, Priko 64
- Županijska lučka uprava RAB, Rab, Šetalište Markantuna de Dominisa 3
- Lučka uprava SENJ, Senj, Obala kralja Zvonimira 12/
- Lučka uprava NOVALJA, Novalja, Dalmatinska 18
- Županijska lučka uprava KORČULA, Korčula, Trg Petra Šegedina 7
- Županijska lučka uprava VELA LUKA, Vela Luka, Ulica 58 br. 15
- Lučka uprava Vukovar, Vukovar, Dunavski prilaz 15
- Lučka uprava Osijek, Osijek, Šetalište kardinala F. Šepera 6
- Lučka uprava Slavonski Brod, Slavonski Brod, Šetalište braće Radić 19 a
- Lučka uprava Sisak, Sisak, Rimska 28
- Županijska uprava za ceste Varaždinske županije, Varaždin, Gajeva 4
- Županijska uprava za ceste Zagrebačke županije, Zagreb, Remetinečka cesta 3
- Županijska uprava za ceste Krapinsko-zagorske županije, Pregrada, Janka Leskovara 40/1
- Županijska uprava za ceste Međimurske županije, Čakovec, Mihovljanska 70
- Županijska uprava za ceste Križevci, Križevci, I. Z. Dijankovečkog 3
- Županijska uprava za ceste Bjelovarsko-bilogorske županije, Bjelovar , Ul. Josipa Jelačića 2
- Županijska uprava za ceste Sisačko-moslavačke županije, Sisak, Antuna Cuvaja 16
- Županijska uprava za ceste Karlovačke županije, Duga resa, Barilović, Belajske Poljice, Poslovni park Karlovac 1/A
- Županijska uprava za ceste Split, Split, Ruđera Boškovića 22
- Županijska uprava za ceste Zadarske županije, Zadar, Zrinsko-Frankopanska 10/2

- Županijska uprava za ceste Šibensko-kninske županije, Šibenik, Velimira Škorpika 27
- Županijska uprava za ceste Dubrovačko - neretvanske županije, Dubrovnik, Vladimira Nazora 8
- Županijska uprava za ceste Primorsko-goranske županije, Rijeka, Nikole Tesle 9/X
- Županijska uprava za ceste Istarske županije, Pazin, M. B. Rašana 2/4
- Županijska uprava za ceste Ličko-senjske županije, Gospić, Smiljanska 41
- Županijska uprava za ceste Osječko-baranjske županije, Osijek, Vijenac Ivana Meštrovića 14
- Županijska uprava za ceste Vukovarsko - srijemske županije, Vinkovci, Josipa Kozarca 10
- Županijska uprava za ceste Brodsko - posavske županije, Slavonski Brod, Ivana Gorana Kovačića 58
- Županijska uprava za ceste Požeško-slavonske županije, Požega, Matije Gupca 6
- Županijska uprava za ceste Virovitičko-podravske županije, Virovitica, Matije Gupca 53
- Autocesta Zagreb-Macelj d.o.o. (AZM), Zagreb, Carićgradska 18,
- Bina Istra d.d., Pula, Giardini 2
- Hrvatska kontrola zračne plovidbe d.o.o., Ulica Rudolfa Fizira 2, Zagreb
- Croatia Airlines d.d., Bani 75/B, Zagreb
- Aerodrom Brač d.o.o. , Gornji Humac 145, Pučišća
- Zračna luka Dubrovnik, Močići, Dobrota 24
- Zračno pristanište Mali Lošinj d.o.o., Mali Lošinj, Privlaka 19
- Zračna luka Osijek, Klisa, Vukovarska 67
- Zračna luka Pula, Ližnjan, Valtursko polje 210
- Zračna luka Rijeka, Omišalj, Hamec 1
- Zračna luka Split, Kaštel Štafilić, Cesta dr. Franje Tuđmana 1270
- Zračna luka Zadar, Zemunik Donji, Ulica I/2A
- Zračna luka Zagreb d.o.o., Ulica Rudolfa Fizira 21
- Odašiljači i veze d.o.o., Ulica grada Vukovara 269/d, Zagreb

2. OPIS IZAZOVA I RAZVOJNIH POTREBA KOJI ĆE SE ADRESIRATI PROVEDBOM PROGRAMA

U skladu s prometnom politikom Europske unije i globalnim trendovima, prometni sustav Republike Hrvatske biti će potrebno razvijati po modelu koji omogućava održivi razvoj prometnog sustava uz energetska učinkovitost, vođenje brige o okolišu uz maksimalnu sigurnost svih sudionika u prometu. U skladu sa Europskim zelenim planom, izazovi, investicije i ulaganje te razvojne potrebe biti će vezani za smanjenje emisija stakleničkih plinova koje uzrokuje promet. Prioriteti provedbe politika u području prometa za cilj imaju razvoj održivog prometa te poticanje razvoja pametnih rješenja u prometnom sustavu.

Prometna mreža je neujednačena, s vrlo nerazvijenom željezničkom infrastrukturom te nema odgovarajuće infrastrukture za javni gradski, prigradski i međugradski promet, dok su u pomorskom sektoru potrebna ulaganja u izgradnju novih luka te rekonstrukciju ili premještanje postojećih putničkih i trajektnih luka radi daljnjeg povećanja kapaciteta obalnog linijskog prijevoza i poboljšanja komunikacije s otocima. Nužno je razviti kvalitetnu, održivu i prilagodljivu infrastrukturu, sa usvajanjem čistih i ekološki ispravnih tehnologija, značajno povećati pristup informacijskim i komunikacijskim tehnologijama, unaprijediti cestovnu sigurnost, prije svega proširivanjem dosega javnog prijevoza te spriječiti i značajno umanjiti zagađenja morskih resursa svih vrsta, uključujući otpad pušten u more.

Promet izravno utječe na okoliš ispuštanjem štetnih tvari u zrak i vodu, ali i posredno uslijed iscrpljivanja prirodnih resursa. U skladu sa ambicioznim ciljevima Zelenog plana, kako bi se postigla klimatska neutralnost do 2050. godine, potrebno je smanjenje emisija iz prometa od 90 %. Europska komisija je predložila povećanje klimatskih ambicija EU-a do 2030. godine, konkretnije cilj od 55% smanjenja emisija do 2030. godine, a što se uvelike odnosi na sektor prometa te na cestovni promet. Cestovni, željeznički, zračni i vodni promet morat će zajedno pridonijeti smanjenju. Za postizanje održivog prometa, korisnici moraju biti na prvom mjestu te im se moraju staviti na raspolaganje cjenovno pristupačnije, dostupnije, zdravije i čišće alternative trenutačnim navikama u pogledu mobilnosti.

Prometni sektor teško je pogođen krizom uzrokovanom virusom COVID-19. U razdoblju Provedbenog programa, Ministarstvo će usmjeriti napore na osiguravanje otpornog i snažnog prometnog sustava kroz povećano korištenje digitalnih tehnologija te promišljenim politikama stvarati preduvjete za oporavak i rast cjelokupnog prometnog sektora te po potrebi donositi odgovarajuće mjere za pomoć prometnom sektoru.

Tijekom provedbe Provedbenog programa, Ministarstvo će posebnu pozornost pridavati prioritetima i smjernicama zadanim u dokumentu Europske komisije „Strategija za održivu i pametnu mobilnost” objavljenom u prosincu 2020. godine, zajedno s akcijskim planom i 82 inicijative koje će se provoditi tijekom sljedeće četiri godine. Strategijom se postavljaju temelji za zelenu i digitalnu preobrazbu prometnog sustava EU-a te za njegovu otpornost na buduće krize. Poticaj za preobrazbu dolazi u vrijeme kada se cijeli sektor još uvijek suočava s posljedicama korona virusa. Veća javna i privatna ulaganja u modernizaciju i ekologizaciju flota i infrastrukture te jačanje jedinstvenog tržišta omogućit će nam da europski promet postane održiviji, ali i globalno konkurentniji i otporniji na sve buduće šokove. Ipak, pritom nitko ne smije biti zapostavljen: važno je da mobilnost bude dostupna i pristupačna svima, da

ruralne i udaljene regije ostanu povezane te da prometni sektor osigurava dobre socijalne uvjete i privlačna radna mjesta.

3. OPIS MJERA

3.1. MJERE ZA RAZVOJ ZRAČNOG PROMETA

Provedbom programa za razdoblje 2021. – 2024. u sektoru zračnog prometa nastavit će se ulaganja u razvoj infrastrukture zračnih luka s ciljem unaprjeđenja razine i kvalitete usluga koje iste pružaju krajnjim korisnicima kao i razine sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa u zračnim lukama. Primjena najnovijih međunarodnih i nacionalnih standarda sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa je neophodna kako bi se učinkovito smanjila vjerojatnost i učestalost nesreća i ozbiljnih nezgoda te ograničile negativne posljedice takvih nesreća. Jedna od nacionalnih reformskih mjera, koja je između ostalog i razvojna potreba sustava zračnog prometa u Republici Hrvatskoj, je i traženje strateškog partnera društva Croatia Airlines d.d.

Mjera 1. Unaprjeđenje sigurnosti i zaštite u zračnom prometu

Održavanje i unaprjeđenje razine sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa u sustavu zračnog prometa Republike Hrvatske glavni je cilj ove mjere. U sklopu provedbe iste, predviđena su buduća ulaganja u infrastrukturu aerodroma i pripadajuće opreme, zakonodavno i praktično usklađivanje s primjenjivim međunarodnim standardima te suradnja s međunarodnim organizacijama u civilnom zrakoplovstvu. Ovom mjerom planira se očuvati otvorenost aerodroma za javni zračni promet, kao i pružanje usluga koje Hrvatska kontrola zračne plovidbe pruža letovima izuzetim od plaćanja rutnih i terminalnih naknada (potraga i spašavanje, vojni letovi, policijski letovi, humanitarni letovi i dr.). Podrška zračnim lukama u provedbi odobrenih korektivnih mjera te posljedičnom zatvaranju nalaza koje Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo (HACZ) utvrdi u odnosu na stanje sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa, doprinosi unaprjeđenju općeg stanja sustava zračnog prometa te osigurava potpuno i pravovremeno ispunjavanje obveza koje proizlaze iz članstva Republike Hrvatske u međunarodnim organizacijama za civilni zračni promet. Krajnji rezultat realizacije ove mjere je siguran i održiv sustav zračnog prometa.

Mjera 2. Provođenje nadzora/inspekcije u sustavu zračnog prometa

Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo (HACZ) također ima vrlo važnu ulogu za razvoj sustava zračnog prometa, posebno kroz aktivnosti vezane uz certificiranje, nadzor i inspekciju koje se provode u cilju povećanja razine sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa te osiguravanja kontinuiranog udovoljavanja zahtjevima za obavljanje zračnog prijevoza i drugih djelatnosti u civilnom zračnom prometu. Krajnji rezultat provedbe ove mjere je povećanje razine sigurnosti i zaštite civilnog zračnog prometa u Republici Hrvatskoj.

Mjera 3. Očuvanje zračne povezanosti regije kroz odvijanje domaćeg linijskog zračnog prijevoza

Domaći linijski zračni prijevoz ima vrlo važnu ulogu za sustav zračnog prometa, a realizacija ove mjere predviđa se kroz poticanje očuvanja postojećih domaćih zračnih linija u svrhu osiguranja bolje mobilnosti stanovništva, bržeg i ekonomičnijeg prijevoza tereta kao i

ujednačenog razvoja regija unutar Republike Hrvatske. Ova mjera provodi se svake godine te se planiraju sredstva radi financiranja naknade zračnim prijevoznicima za obavljanje prijevoza na redovnim zračnim linijama, kao javne usluge (SGEI – Services of General Economic Interest). Krajnji rezultat ove mjere je osigurana povezanost, ujednačen razvoj regija unutar Republike Hrvatske te bolja mobilnost stanovništva.

Mjera 4. Provedba Ugovora o koncesiji za izgradnju novog putničkog terminala i upravljanje Zračnom lukom Zagreb

S obzirom na kompleksnost i specifičnost Ugovora o koncesiji za izgradnju i upravljanje Zračnom lukom Zagreb, provodit će se aktivnosti vezane uz organizaciju učinkovitog praćenja provedbe istoga Ugovora. Naime, nakon međunarodnog javnog natječaja, Vlada Republike Hrvatske dala je društvu ZAIC koncesiju za izgradnju Novog putničkog terminala i upravljanje Zračnom lukom Zagreb, a Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture je sukladno Zakonu o koncesijama u ime davatelja koncesije, nadležno za praćenje provedbe navedenog ugovora o koncesiji. U tom smislu se provode sve radnje, u suradnji s nadležnim tijelima državne uprave te regionalne i lokalne vlasti, koje proizlaze iz obveza davatelja koncesije kao i praćenje izvršenja obveza od strane koncesionara. Krajnji rezultat provedbe ove mjere je povećanje broja putnika kao i pozicioniranje Zračne luke Franjo Tuđman kao jednog od važnijih regionalnih čvorišta.

3.2. MJERE ZA RAZVOJ ELEKTRONIČKIH KOMUNIKACIJA I POŠTANSKIH USLUGA

Razvoj digitalnoga gospodarstva djeluje kao pokretač gospodarskog rasta te izravno i neizravno utječe na otvaranje novih radnih mjesta i mogućnosti ulaganja. Visoka razvijenost elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga te dostupnost visokokvalitetne i suvremene elektroničke komunikacijske infrastrukture i mreža vrlo velikog kapaciteta osnovni je preduvjet razvoja digitalnoga gospodarstva te ujednačenog i održivog regionalnog razvoja. Ulaganja u izgradnju širokopojasne infrastrukture i elektroničkih komunikacijskih mreža vrlo velikog kapaciteta te razvoj pokretnih elektroničkih komunikacijskih mreža pete generacije (5G) omogućit će razvoj i primjenu sveobuhvatnih novih aplikacija i naprednih poslovnih modela poput virtualne stvarnosti, razvoja umjetne inteligencije, autonomnih vozila, naprednih rješenja u turizmu, poljoprivredi i ostalim granama industrije budućnosti. Ministarstvo će svoje napore usmjeriti u stvaranje investicijskog okvira za ulaganja u izgradnju širokopojasne infrastrukture i elektroničkih komunikacijskih mreža vrlo velikog kapaciteta koje omogućavaju gigabitnu povezivost te razvoj pokretnih elektroničkih komunikacijskih mreža pete generacije (5G), koje predstavljaju novu razvojnu platformu donoseći napredan širokopojasni pristup, masovnu inteligentnu komunikaciju stroja sa strojem bez ljudskog nadzora te vrlo pouzdanu komunikaciju s malim kašnjenjem. Kriza uzrokovana pandemijom koronavirusa tijekom 2020. bitno utječe na najvažnije pokazatelje vezane uz korištenje interneta, naročito u dijelu potražnje koja je značajnim porastom opteretila digitalnu infrastrukturu i digitalne usluge tijekom pandemije. Stoga će se posebna pozornost posvetiti pokazateljima relevantnim za snažniji i stabilniji gospodarski oporavak i digitalnu transformaciju, ponajprije mrežama vrlo velikog kapaciteta i 5G mrežama, digitalnim vještinama, naprednim digitalnim tehnologijama za poduzeća te digitalnim javnim uslugama.

Mjera 5. Izrada Programa potpore za osiguravanje digitalne povezivosti mrežama vrlo velikog kapaciteta

Izrada Programa potpore za osiguravanje digitalne povezivosti mrežama vrlo velikog kapaciteta, koji će u jednom dijelu predstavljati nacionalnu shemu državnih potpora. Program će biti polazište za pokretanje pojedinačnih projekata izgradnje mreže na lokalnoj ili regionalnoj razini. Program potpore predstavlja nastavak programa i projekata potpore proširenju dostupnosti širokopojsnih mreža iz financijskog razdoblja 2014.-2020. Organizacijski okvir i modaliteti provedbe Programa potpore temeljit će se na iskustvima provedbe iz prethodnog razdoblja, uz potrebna poboljšanja. Program potpore provodit će se kroz više programskih cjelina, definiranih ovisno o namjeni potpora, ciljanim korisnicima potpora, financijskim oblicima i izvorima potpora te ciljanim zemljopisnim područjima potpora ili dijelovima mreža čija se izgradnja potiče.

Mjera 6. Izrada analize potencijala primjene dodatnih oblika financijske pomoći

Ova mjera biti će usmjerena na izradu analize potencijala primjene dodatnih oblika financijske pomoći, osim bespovratnih sredstava, što uključuje razne oblike kreditnog zaduženja, odnosno povoljnih zajmova za investitore. Dodatni oblici financijske pomoći uključuju razne oblike kreditnog zaduženja uz povoljnije uvjete u odnosu na tržišne te šire, uključuju razne oblike financijskih instrumenata prema smjernicama i prijedlozima Europske komisije. Analizom će se utvrditi potencijal primjene dodatnih oblika financijske pomoći kod svih tržišnih dionika Programa potpora (operatora, jedinica lokalne i regionalne samouprave).

Predložene mjere doprinose ispunjenu Prioriteta 4. Osnažena državnost – Učinkovita, otporna i digitalna Hrvatska, Cilj 4.2. Ravnomjeran regionalni razvoj i decentralizacija – Digitalizacija i razvoj širokopojsne infrastrukture Programa Vlade Republike Hrvatske 2020.-2024., Strateškom cilju 10. „Digitalna tranzicija društva i gospodarstva” prijedloga Nacionalne razvojne strategije RH do 2030. godine te ciljevima predloženog Nacionalnog plana razvoja širokopojsnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2021. do 2027. godine, čije se donošenje očekuje do kraja 2020. godine. Ciljevi Nacionalnog plana obuhvaćaju uvođenje mreža vrlo velikog kapaciteta za kućanstva i za javne namjene te uvođenje 5G mreža, u skladu s novim ciljevima iz Komunikacije Europske komisije „Povezivošću do konkurentnog jedinstvenog digitalnog tržišta – Ususret europskom gigabitnom društvu“ i Akcijskog plana „5G za Europu“.

Mjera 7. Dodjela državne potpora HP-Hrvatskoj pošti d.d. u obliku naknade za obavljanje usluge od općeg gospodarskog interesa-univerzalne poštanske usluge za razdoblje od 2019. do 2023. godine

Ovom mjerom određena je naknada za obavljanje univerzalne usluge u obliku pojedinačne državne potpore HP-Hrvatskoj pošti d.d., kao određenom davatelju univerzalne usluge u Republici Hrvatskoj do 2027. godine, na temelju odobrenog Programa državne potpore Hrvatskoj pošti d.d. za razdoblje od 2019. do 2023. godine. Planirana naknada po godinama iznosi: 102,0 mln kuna za 2019. godinu, 104,2 mln kuna za 2020. godinu, 110,3 mln kuna za 2021. godinu, 110,8 mln kuna za 2022. godinu i 109,9 mln kuna za 2023. godinu. Naknada se

isplaćuje za svaku poslovnu godinu u razdoblju od 2019. do 2023. godine, u obliku subvencije. U izračunu neto troška univerzalne usluge uključeni su samo ekonomsko opravdani troškovi koji su izravno povezani s univerzalnom uslugom. Osiguranjem visoke razine pružanja univerzalne usluge po pristupačnoj cijeni svim korisnicima poštanskih usluga na cijelom području države te uspostava usklađenih načela regulacije u uvjetima liberaliziranog tržišta pridonijet će tržišnom natjecanju u području poštanskih usluga. Time se stvaraju preduvjeti za daljnji razvoj konkurentnog i dinamičnog tržišta poštanskih usluga, što će potaknuti otvaranje novoga investicijskog ciklusa, osobito u nove i inovativne usluge na poštanskom tržištu temeljene na razvoju i primjeni novih tehnologija.

3.3. MJERE ZA RAZVOJ POMORSKOG PROMETA, SIGURNOSTI PLOVIDBE I PROMETA UNUTARNJIH PLOVNIH PUTOVA

Pomorski promet je najvažnija pomorska djelatnost, koja omogućuje globalno gospodarsko povezivanje. Danas je pomorski promet najjeftiniji vid prometa i najčešće se upotrebljava za prijevoz robe u međunarodnoj trgovini. Morske luke su vrlo važna i u pomorskoj trgovini nezaobilazna poveznica u prijevoznom lancu, što ih obvezuje da budu učinkovite u obavljanju svih lučkih poslova uz visoki stupanj sigurnosti i zaštite ljudi, roba i okoline. U tom smislu razvijena prometna lučka infrastruktura temeljna je pretpostavka razvoja prometnog sustava, čime se nastoji izjednačiti razvijenost, kvaliteta i sigurnost prometnog sustava u cjelini i učiniti ga konkurentnim i kompatibilnim sa sustavima u okruženju.

Intenzivan pomorski promet u prostoru Jadrana koji bilježi porast proteklih godina podrazumijeva potencijalni rizik od nesreća i nezgoda, a time i utjecaj na sigurnost ljudskih života, imovine i morski okoliš. Mogućnost iznenadnog onečišćenja mora prepoznata je kao jedna od najznačajnijih prijetnji, do koje može doći u bilo kojem trenutku. Uz porast prometnog opterećenja, ukupni broj akcija traganja i spašavanja tijekom godina također bilježi kontinuirani porast, pri čemu se više od polovice svih akcija obavi plovnim jedinicama lučkih kapetanija.

Kontinuirani razvoj sustava prometa na unutarnjim vodama i osiguravanje uvjeta za njegovo odvijanje uz povećanje razine sigurnosti, pouzdanosti i zaštite okoliša permanentni je cilj i zadaća ovog Ministarstva. Osiguravanje optimalnih infrastrukturnih uvjeta vodnih putova i luka unutarnjih voda bitni su za privlačenje tržišta i na taj način povećanje obima prijevoza u unutarnjoj plovidbi i njegovo povezivanja sa prometnom mrežom zemalja Europske unije i zemljama u okruženju.

Razvoj multimodalnih i logističkih čvorišta u okviru lučkih područja uz osiguravanje visoke razine sigurnosnih i ekoloških uvjeta za plovidbu su ključni procesi za održivi razvoj prometa u cjelini te udjelu unutarnje plovidbe u ukupnim prometnim tokovima u Republici Hrvatskoj. Modernizacija tehničko tehnoloških uvjeta za prekrcaj putnika i tereta, razvoj inteligentnih sustava za upravljanje prometom i prijevoznim procesima bitni su za unaprjeđenje i konkurentnost riječnog brodarstva i prijevoza unutarnjim vodama.

Mjera 8. Specijalizacija luka otvorenih za javni promet od osobitog (međunarodnog) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku

Provedbom ove mjere poticati će se ujednačen, koherentan i održiv razvoj luka od gospodarskog interesa i međunarodnog značaja za RH te će se provedbom projekata doprinijeti povećanju njihove konkurentnosti na europskoj i globalnoj razini. U daljnjoj razradi mjere daje se opis planiranih aktivnosti za svaku pojedinu luku.

Luka Rijeka klasificirana je kao jedina TEN-T osnovna morska luka u RH i najveća luka u RH. Daljnji razvoj luke usmjeren je na specijalizaciju kontejnerskog i tekućeg tereta. Tako je u luci Rijeka, u sklopu projekta obnove riječkog prometnog pravca, završena izgradnja prve faze Zagreb Deep Sea kontejnerskog terminala ukupne dužine 400 m te je raspisan natječaj za izbor koncesionara koji se bira na 40 godina. Nastavak izgradnje preostalih faza terminala obveza je budućeg koncesionara. Koncesionar, odabran na međunarodnom natječaju, dobiti će koncesiju za upravljanje, izgradnju i korištenje novog kontejnerskog terminala. Kako bi pristanište bilo potpuno u funkciji Lučka uprava Rijeka u narednoj godini planira provesti projekt „Izgradnja spojne ceste lučkog područja s cestom D-403“. Nadalje, u suradnji s trgovačkim društvom LNG Hrvatska, u luci Rijeka graditi će se mjesto za opskrbu ukapljenim prirodnim plinom. Za zahvat izgradnje mjesta za ukapljenim prirodnim plinom su već izrađeni Idejni projekt, detaljni dizajn, studija utjecaja na okoliš i maritimna studija, no potrebne su manje izmjene predloženih tehničkih rješenja budući da sadašnje rješenje ima prevelik vizualni utjecaj.

Luka Split je najveća putnička luka u Republici Hrvatskoj te je njen razvoj usmjeren na putnički promet i kružna putovanja. Povećanje kapaciteta lučke infrastrukture stvaranjem uvjeta za nove linije katamarana u lokalnom linijskom prometu realizirat će se rekonstrukcijom, odnosno dogradnjom obale Kneza Domagoja u bazenu Gradske luke Split. Predmetnim zahvatom planirana je dogradnja i proširenje Obale Kneza Domagoja u svrhu proširenja putničkog pješačkog koridora, čime bi se osigurala odgovarajuća funkcionalna operativna obala za pješake i prihvat turističkih brodova. U pripremi je i dokumentacija za projekte „Izgradnja međunarodnog putničkog terminala na lukobranu u Gradskoj luci Split“, „Rekonstrukcija i dogradnja gata sv. Petar“, „Rekonstrukcija i proširenje Sjeverne luke na području Vranjičko-solinskog bazena“ i „Izgradnja pomorsko putničkog terminala Resnik-Divulje“.

Luka Šibenik usmjerena je na putnički promet za ekskluzivnu plovidbu plovila manjeg kapaciteta te modernizaciju teretnog dijela. U tu svrhu pokrenut je projekt „Modernizacija lučkog područja luke Šibenik“ koji se odnosi na ulaganje u izgradnju pomorsko-putničkog terminala te uređenje osnovne lučke infrastrukture u teretnom dijelu luke Šibenik.

Luka Zadar je druga najveća putnička luka u Hrvatskoj. Izgradnja nove putničke luke u Gaženici je dovršena te Lučka uprava Zadar trenutno provodi projekt rekonstrukcije i izgradnje lučke infrastrukture na Obali kralja Petra Krešimira IV. i Liburnskoj obali kojim će se unaprijediti kvaliteta javnog pomorskog prijevoza, povećati kapacitet za prihvat brodova u obalnom linijskom prometu, sigurnost putnika, osigurati će se dugoročna održivost, povećati mobilnost putnika te poboljšati opća kvaliteta života.

Mjera 9. Povećanje održivosti prometnog sektora u cjelini

Ovo mjerom poticati će se učinkovitije povezivanje i koordinacija pomorskog putničkog prometa i ostalih vidova javnog prijevoza te će se poticati veće korištenje javnog prometa zbog jednostavnijeg planiranja i racionalnosti. Ulaganje podrazumijeva izgradnju intermodalnih terminala koji omogućuju jednostavan prelazak s jednog u drugi vid prijevoza, s pozitivnim utjecajem na percepciju kvalitete te smanjivanje onečišćenja okoliša.

Mjera 10. Podizanje energetske učinkovitosti u pomorskom prometu

Republika Hrvatska, kao stranka Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama preuzela je obvezu provedbe mjera koje će doprinijeti postupnom smanjenju emisija stakleničkih plinova u atmosferi. Pomorski promet utječe na globalnu klimu i kvalitetu zraka, kao rezultat emisija ugljikova dioksida (CO₂) i ostalih njime uzrokovanih emisija, uključujući dušikove okside (NO_x), sumporne okside (SO_x), metan (CH₄), čestice i crni ugljik (BC). Međunarodni pomorski promet ostaje jedina vrsta prijevoza koja nije obuhvaćena obvezom Europske unije za smanjenje emisije stakleničkih plinova. Emisije CO₂ iz međunarodnog pomorskog prometa unutar Europske unije od 1990. godine do 2007. godine povećale su se za 48%, stoga je potrebno smanjiti navedene emisije. Europsko vijeće je Zaključkom od 2014. godine podržalo obvezujući cilj Europske unije smanjenja emisije stakleničkih plinova za najmanje 40% do 2030. godine, odnosno 70% do 2050. godine u odnosu na 2008. godinu. Glavni pokretač rasta emisije stakleničkih plinova je povećana potražnja za pomorskim transportom, potaknuta rastom svjetske trgovine. Kako bi se u budućnosti smanjile emisije CO₂ iz pomorskog prometa, kao jedan od preduvjeta, uspostavlja se sustav za praćenje emisija CO₂ na temelju potrošnje goriva brodova kao prvog koraka u sklopu postupnog uključivanja emisija iz pomorskog prometa u obvezu za smanjenje emisija stakleničkih plinova.

Mjera 11. Poboljšanje otočne mobilnosti te gospodarskog razvitka otoka

Provedba mjere usmjerena je na bolje povezivanje otočkih naselja s većim otočnim lukama, čime se omogućuje bolje iskorištavanje postojećih raspoloživih brodskih kapaciteta te se u konačnici ostvaruje ista razina usluge uz niže ukupne troškove prijevoza. Navedeno se planira ostvariti kroz financiranje izgradnje otočnih prometnica, posebno onih koje vode prema lukama u kojima pristaju brodovi obalnog linijskog pomorskog prometa odnosno sufinanciranje javnog cestovnog prijevoza na otocima kojima se povezuju otočna naselja sa većim otočnim lukama, čime se potiče gospodarski razvitak otoka.

Mjera 12. Osiguranje minimalnih tehničkih uvjeta i usluga u lukama te maritimne sigurnosti brodova koji obavljaju javni obalni linijski prijevoz

Provedba mjere usmjerena je na osiguranje tehničkih uvjeta (ponajprije u pogledu dužine i visine operativnih obala, dubina i širina rampe) u lukama koji omogućavaju siguran prihvat broda primjerenog potrebama te sukladno njegovim tehničkim obilježjima (duljina broda, gaz, vrsta prekrcaja vozila i putnika, ro-ro rampa, pješački izlazi/ulazi). Nadalje mjera uključuje uređenje lučkog područja u kojem se privezuju brodovi obalnog linijskog prometa te osiguranje odgovarajuće zaštite akvatorija luka, uključujući i luke ili pristaništa koje su alternativa

kritičnoj infrastrukturi, kako bi se pružio sigurni boravak i pristajanje u svim stanjima vjetra i mora.

Mjera 13. Unaprjeđenje sustava obrazovanja i obuke pomoraca i brodaraca

Bez obzira na kontinuirani razvoj novih tehnologija i na suvremene trendove uvođenja autonomnih plovnih objekata, ljudski faktor još uvijek je, i sigurno će to biti i u bliskoj budućnosti, ključni čimbenik u osiguranju sigurnosti pomorskog prometa i prometa unutarnjim vodama. Upravo iz toga razloga Republika Hrvatska ima zadaću osigurati vrhunski obrazovane i obučene pomorce i brodarce. Ulaganjem u kvalitetu obrazovanja u sektoru pomorstva i unutarnje plovidbe u skladu sa zahtjevima međunarodnih konvencija i EU direktiva, opremanjem srednjoškolskih učilišta najsuvremenijom opremom podiže se razina izlaznih kompetencija njihovih učenika koje su nužne za pristup međunarodnom tržištu rada i preduvjet za ravnopravno uključivanje u četvrtu industrijsku revoluciju.

Mjera 14. Povećanje sigurnosti pomorskog prometa i prometa unutarnjim vodama

Jedna od prioritetnih mjera u narednom razdoblju je kontinuirano unapređivati sustav ciljanog inspeksijskog i tehničkog nadzora primjene najviših međunarodnih, europskih i nacionalnih standarda sigurnosti na hrvatskim pomorskim objektima, nadzor nad radom priznatih organizacija za statutarnu certifikaciju, kompanija, brodara i vlasnika brodova hrvatske državne pripadnosti s posebnim naglaskom na međunarodnu plovidbu kako bi se i dalje zadržao status hrvatske zastave na „bijelim listama“ Pariškog memoranduma o nadzoru države luke. Osim navedenog, prioritetna mjera je i kontinuirano unapređivanje sustava inspeksijskog nadzora luka, a u svrhu osiguravanja primjene najviših međunarodnih, europskih i nacionalnih standarda sigurnosti i sigurnosne zaštite u lukama. Povećanje zahtjeva za nadzorom pomorskog prometa podrazumijeva nužnost osposobljavanja postojećeg osoblja i novozaposlenih u skladu s njihovim specifičnim potrebama, posebno u dijelu koji se odnosi na obavljanje detaljnog i proširenog inspeksijskog pregleda brodova hrvatske državne pripadnosti u nacionalnoj plovidbi.

Mjera 15. Osnaživanje sposobnosti sprječavanja i reagiranja na onečišćenja mora s pomorskih objekata

Uspostavom nacionalnih logističkih centara za prevenciju i suzbijanje onečišćenja mora, osigurati će se sposobnost reagiranja na onečišćenja mora velikih razmjera, koja u Republici Hrvatskoj u ovome trenutku ne postoji. Navedeno će se osigurati kroz postupak javne nabave u sklopu Okvirnog sporazuma. Nastaviti će se pružati podrška mreži čistača brodova za djelovanje kod iznenadnih onečišćenja mora. Donošenjem novog Plana intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora uvesti će se i primjenjivati standardi stručnog osposobljavanja i certifikacije sudionika potrebnih za prevenciju, sprečavanje, pripravnost i reakciju na izvanredne događaje kod onečišćenja mora s pomorskih objekata. Za učinkovito rješavanje problematike morskog otpada osigurati će se normativni okvir poticaja za isporuku otpada u lučke uređaje za prihvata, što će se postići institutom pokrivanja troškova transparentnom naknadom.

Mjera 16. Modernizacija i unaprjeđenje službe traganja i spašavanja na moru

Kako bi se osiguralo učinkovito djelovanje na cijelom području unutarnjih morskih voda i teritorijalnog mora RH, posebice za vrijeme nepovoljnih vremenskih uvjeta te unutar „zlatnog“ sata od trenutka pomorske nezgode, potrebno je osigurati dodatnih 10 namjenskih brodica. U razdoblju Provedbenog programa osigurati će se sredstva za nabavkom dvije takve spasilačke jedinice. Kako bi se ojačala sposobnost operativnih snaga službe traganja i spašavanja, uspostaviti će se sustav dobrovoljnih jedinica sklapanjem Ugovora između Ministarstva i dobrovoljaca, provoditi osposobljavanje djelatnika službe na operativnoj i upravljačkoj razini, a sve temeljem novoga Nacionalnog plana traganja i spašavanja osoba u pogibelji na moru. Poticati će se i intenzivirati korištenje integriranih operativnih alata za podršku u odlučivanju kod izvanrednih događaja na moru, osobito kod traganja i spašavanja i onečišćenja mora.

Mjera 17. Unaprjeđenje usluge sigurnosti plovidbe u unutarnjim morskim vodama, teritorijalnom moru i ZERP-u

Provedba mjere usmjerena je na uspostavu interoperabilne informacijske platforme „Sea Traffic Management“ s ciljem prikupljanja, razmjene, obrade i analize podataka o pomorskom prometu, radi stvaranja cjelovite situacijske pomorske slike, ranog otkrivanja i preveniranja sigurnosnih i navigacijskih rizika u pomorskom prometu, unapređenja sprečavanja, pripremljenosti i reagiranja na pomorske sigurnosne incidente i izvanredne događaje, kao i optimizaciju i organizaciju pomorskog prijevoza.

Mjera 18. Razvoj usluga elektroničkog poslovanja u lučkom području i upravljanja morskim prostorom

Izgradnjom javnog servisa „CIMISNet“ za potrebe svih sudionika u pomorskom prometu, kao cjelovitog servisa automatizirane elektroničke razmjene podataka i administrativnih formalnosti u svim hrvatskim morskim lukama, predstavljati će temeljnu platformu budućeg uvezivanja nacionalnih sustava i jedinstvenog PCS sustava. Potreba uspostave lučkog informacijskog sustava PCS sustava u Republici Hrvatskoj utvrđena je „Nacionalnim planom razvoja luka od posebnog (međunarodnog) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku“, kao i potreba njegove integracije u širi okvir jedinstvenog pomorskog sučelja kojeg okosnicu čine nacionalni administrativni sustavi poput Hrvatskog integriranog pomorskog informacijskog sustava, sustava eCarina i drugih sustava državnih tijela s nadležnostima na moru. Navedenim projektom uspostaviti će se jedinstvena informacijska platforma za razmjenu i obradu podataka između svih subjekata lučke zajednice kako bi se reducirale administrativne prepreke u logističkom lancu prijevoza i prekrcaja tereta u hrvatskim teretnim lukama.

Mjera 19. Provođenje hidrografske djelatnosti u svrhu hidrografsko-navigacijskog pomorskog prometa

Provođenjem hidrografskih istraživanja i oceanoloških mjerenja mora, morskog dna i podmorja, obradom i javnom objavom službenih pomorskih navigacijskih karata, priručnika i drugih informacija u skladu s međunarodnim i domaćim propisima i normama, ostvaruju se pretpostavke za siguran promet ljudi i roba hrvatskim dijelom Jadrana, održivo gospodarenje resursima mora i podmorja i očuvanje morskog okoliša. Hidrografskom terenskom aktivnošću dobiti će se temeljni podaci kartografskih izvornika koji se koriste za izradu novih i korekciju

postojećih pomorskih karata, dok se oceanološka mjerenja i motrenja provode s ciljem prikupljanja i pripreme oceanoloških podataka za potrebe navigacije na moru te pri sastavljanju općeg sadržaja pomorske karte, plana ili publikacije. Podaci dobiveni hidrografskim istraživanjem i oceanološkim mjerenjima koriste se za izradu novih i korekciju postojećih pomorskih karata, a u svrhu hidrografsko-navigacijskog osiguranja plovidbe, dok se reambulacijom prikupljaju pomorski sigurnosne informacije i podaci o morskim područjima plovidbe sa svrhom održavanja pomorskih karata i publikacija u skladu s međunarodnim i domaćim propisima i normama.

Mjera 20. Razvoj informatiziranog sustava razmjene podataka u vodnom prometu

Razvojem „Informacijskog sustava unutarnje plovidbe ISUP“ osigurati će se elektroničko poslovanje u dolasku i odlasku plovila u vodnom prometu. Sustav ISUP omogućiti će pojednostavljenje i ubrzavanje administrativnih postupaka u lukama unutarnjih voda, harmonizaciju i transparentno poslovanje, kao i olakšice po brodersku industriju koja će se uzimajući u obzir osiguravanje bržih postupaka prihvata i otpreme plovila ogledati u smanjenju radnih sati i uštedi financijskih sredstava čime će pogodovati rastu gospodarstva i razvoju luka na unutarnjim vodama.

Mjera 21. Modernizacija objekata pomorske signalizacije

Provedba mjere usmjerena je na osiguranje modernizacije objekata sigurnosti plovidbe. Plovput kao nadležno tijelo kontinuirano obavlja poslove održavanja i izgradnje novih objekata sigurnosti plovidbe. U teritorijalnom moru Republike Hrvatske organizirana su plovna područja na kojima se obavljaju poslovi održavanja objekata pomorske signalizacije, pripadajuće opreme i uređaja, kao i poslove svjetioničarske službe na pomorskim svjetionicima i pomorske radijske službe te održavanje uređaja koji su sastavni dio pomorske radijske službe.

Mjera 22. Razvoj sustava podataka o objektima sigurnosti plovidbe te uspostava Registra objekata sigurnosti plovidbe

U okviru ove mjere planirane su aktivnosti koje uključuju izradu Investicijskog plana i Studiju izvodivosti s analizom troškova i koristi koje bi trebale biti finalizirane do kraja drugog kvartala 2021. godine. Projekt razvoja sustava podataka o objektima sigurnosti plovidbe i digitalizacija podataka uključuje i modernizaciju sustava daljinskog nadzora objekata. Troškovi vezani za ovaj projekt u 2022. godini ovise o daljnjem financiranju projekta kojeg se planira prijaviti ne neke od budućih otvorenih natječaja za financiranje iz EU fondova.

Mjera 23. Unaprjeđenje plovnog puta rijeka te izgradnja višenamjenskog kanala Dunav-Sava

Unaprjeđenje plovnih putova na rijekama postići će se izradom studijsko-projektne dokumentacije i gradnjom infrastrukturnih objekata kako bi se ostvarila deklarirana klasa plovnih putova određena Europskim ugovorom o glavnim unutarnjim plovnim putovima od međunarodnog značaja (AGN). Zbog trenutnog stanja, za naredni period je planirano rješavanje kritičnih dionica tj. uskih grla na plovnim putovima unutarnjih voda kako bi se osigurani minimalni plovidbeni uvjeti prioriternih prometnih pravaca. Planirana je izrada studijsko-projektne dokumentacije za izgradnju višenamjenskog kanala Dunav-Sava.

Izgradnjom višenamjenskog kanala Dunav-Sava ostvarit će se geostrateška poveznica za spajanje hrvatskih pomorskih luka sa transeuropskim koridorom Rajna – Majna - Dunav te omogućiti konkurentnost riječnih luka i plovidbe na unutarnjim plovnim putovima.

Mjera 24. Revitalizacija Kupe, unapređenje sigurnosti i sustava signalizacije (RIS) te povećanje flote plovila za nadzor sigurnosti plovidbe i plovila za zaštitu okoliša

Revitalizacija rijeke Kupe za putničku i sportsku plovidbu sa razvojem prateće infrastrukture „EKO REKUPA“ sveobuhvatno predstavlja povratak prirodi, tradiciji, kulturnoj baštini i svim pratećim infrastrukturnim sadržajima, kakvi su nekada bili prisutni na rijeci Kupi i u njenoj neposrednoj blizini u kontekstu ponovne uspostave tradicijske plovidbe. Daljnji razvoj i nadogradnja Riječnih informacijskih servisa i njihovo povezivanje u europsku informacijsko-komunikacijsku mrežu dodatno će unaprijedit sigurnost i konkurentnost unutarnje plovidbe.

U sklopu projekta razvoja sustava obilježavanja vodnih putova Republike Hrvatske povećat će se flota plovila za obavljanje nadzora sigurnosti plovidbe koja će osigurati učinkovit sustav obilježavanja plovih putova. Ulaganjem u sofisticiranu opremu (AIS plutače) i nadogradnju RIS sustava povećati će se efikasnost djelatnosti obilježavanja plovnih putova te povećati sigurnost plovnih putova i obim njihove operativnosti kroz brzu reakciju i povećanje vremena u kojem je plovni put ispravno obilježen.

Mjera 25. Povećanje interoperabilnosti i pristupačnosti drugim vidovima prometa, zaštita okoliša te povećanje administrativnih kapaciteta/obuka

Razvoj multimodalnih i logističkih čvorišta u okviru lučkih područja uz osiguravanje visoke razine sigurnosnih i ekoloških uvjeta za plovidbu su ključni procesi za održivi razvoj prometa u cjelini te udjelu unutarnje plovidbe u ukupnim prometnim tokovima u Republici Hrvatskoj. Modernizacija tehničko tehnoloških uvjeta za prekrcaj putnika i tereta, razvoj inteligentnih sustava za upravljanje prometom i prijevoznim procesima bitni su za unapređenje i konkurentnost riječnog brodarstva i prijevoza unutarnjim vodama. Za naredno razdoblje planiran je nastavak stipendiranja studenata i učenika obrazovnog usmjerenja iz područja unutarnje plovidbe te vježbeničkog staža brodaraca. Implementacijom izrađenog Programa unapređenja sustava naobrazbe i izobrazbe za stjecanje zvanja i stručnih osposobljenosti u unutarnjoj plovidbi dodatno će se povećati administrativni kapaciteti te konkurentnost brodaraca.

Mjera 26. Povećanje energetske učinkovitosti i financijske održivosti te suradnja s hrvatskim brodarima i podrška društvima za prijevoz unutarnjim plovnim putovima

Modernizacijom flote plovila u unutarnjoj plovidbi povećat će se energetska učinkovitost i ekonomska održivost brodarstva poštujući zaštitu okoliša i prirode, poboljšati suradnja s hrvatskim brodarima te povećati podrška društvima za prijevoz unutarnjim plovnim putovima. Radi provedbe mjera ekologizacije prometa izrađen je Program potpora za modernizaciju flote unutarnje plovidbe Republike Hrvatske u sklopu kojeg je identificirana potreba investicija, dostupni modeli potpora te analiza potrebnih kapaciteta brodogradilišta za potrebe adaptacije flote unutarnje plovidbe. U cilju osiguravanja ekološki prihvatljivih plovila, izrađena je Studija modernizacije flote na rijeci Savi. Kroz Studiju jasno su definirane potrebe i mogućnosti

sufinanciranja ulaganja u flotu plovila. Izrađena Studija daje jasan smjer potrebnih ulaganja koja će u budućnosti uvelike doprinijeti ekološki prihvatljivim plovilima i poticanju prijevoza tereta unutarnjim plovnim putovima, osigurati će konkurentnosti gospodarske flote odnosno omogućiti tranziciju prema ekološki prihvatljivim izvorima energije, smanjenju emisije ispušnih plinova i poticanju prijevoza tereta unutarnjim plovnim putovima.

Mjera 27. Razvoj luka na osnovnoj i sveobuhvatnoj TEN-T mreži i terminala za opasne tvari te objekta za gospodarenje otpadom i unapređenje informacijske platforme

Razvoj luka na osnovnoj i sveobuhvatnoj TEN-T mreži i terminala za opasne tvari te objekta za gospodarenje otpadom postići će se ulaganjem u tehnološki suvremenu infrastrukturu i informacijske platforme koje će udovoljiti očekivanoj transportnoj potražnji te povezivanju s gospodarsko-poduzetničkim zonama i logističko-distribucijskim lancima. Kao dio zelene tranzicije u sklopu ekologizacije prometa i održivog gospodarenja otpadom izrađena je Studija prihvata i zbrinjavanja otpada s plovila unutarnje plovidbe. Studijom je definiran koncept održivog sustava gospodarenja otpadom s plovila te je dan prijedlog idejnog rješenja infrastrukture za prihvata i zbrinjavanja otpada u lukama i pristaništima unutarnjih voda u Republici Hrvatskoj. Cilj ove Studije u konačnici je osigurati jasne uvjete koje je potrebno omogućiti te potaknuti snažnija ulaganja u ovakve infrastrukturne projekte, na čemu će se raditi u sklopu Provedbenog programa.

Mjera 28. Međunarodna suradnja, usklađivanje nacionalnog pravnog okvira sa propisima EU te zahtjevima Schengenskog sporazuma

Međunarodna suradnja je značajna za daljnji razvoj unutarnje plovidbe u kontekstu usklađivanja s EU propisima i ispunjavanja uvjeta za ulazak RH u Schengensku zonu. Valorizacijom spomenutih mjera nastoji se slijediti koncepcija integralnog pristupa ekologizaciji i dekarbonizaciji te se daje doprinos zelenoj tranziciji i digitalizaciji unutarnje plovidbe.

3.4. MJERE ZA RAZVOJ, CESTOVNOG ŽELJEZNIČKOG I INTERMODALNOG PROMETA

Sektor cestovnog prometa je među kritičnim sektorima vezano za povećanje emisija stakleničkih plinova. Održiva mobilnost temeljena na inteligentnim prometnim sustavima (ITS), autonomnoj mobilnosti, elektro-mobilnosti, uključujući ravnomjerniju razvijenost prometne infrastrukture koja može pridonijeti smanjivanju ugljičnog intenziteta gospodarstva, osigurava ravnomjeran razvoj uz očuvanje prirodnog kapitala i unaprjeđenje kvalitete života.

Daljnji razvoj nekadašnjeg Paneuropskom koridoru X (RH1) i Mediteranskog koridora (RH2) ključan je za sve veći prelazak teretnog prometa na okolišno održivi željeznički prijevoz. Ulaganje u željezničku infrastrukturu u dijelu doprinosa u zelenoj tranziciji ogleda se također prilikom pripreme projekata, pri čemu se posebna pozornost pridaje postupcima procjene utjecaja zahvata na okoliš kojim se analiziraju svi negativni učinci projekata na lokalnu zajednicu te se sukladno zakonskom okviru propisuju mjere koje se moraju primijeniti prilikom izvođenja. Doprinos modernizacije i obnove željezničke infrastrukture ogleda se u poboljšanju

uvjeta života uz prugu izgradnjom zaštite od buke kao i u promicanju/poticanju željezničkog prijevoza.

Mjera 29. Poslovno i financijsko restrukturiranje cestarskih društava u državnom vlasništvu
Mjera obuhvaća daljnje poslovno i financijsko restrukturiranje cestarskih društava u državnom vlasništvu, što uključuje poticanje ulaganja u sigurnost, ekološku održivost, učinkovitost i konkurentnost. Predmetna mjera je reformska te se provodi u suradnji s Svjetskom bankom.

Reforma, predstavljena Pismom sektorske politike provodi se uz potporu Svjetske banke kroz Projekt Modernizacije i restrukturiranja cestovnog sektora. Većina aktivnosti iz navedenih područja je realizirana ili je realizacija u tijeku. Broj društava u cestovnom sektoru je Odlukama Vlade RH smanjen sa 4 (HC, HAC, HAC-ONC, ARZ) na 2 (HC, HAC) pripajanjem HAC-ONC-a HAC-u 2017. godini te ARZ-a HAC-u 2020. godini. Spajanjem trgovačkih društava optimizirani su administrativni poslovni procesi te će se do kraja Projekta dodatno optimizirati. Osigurat će se ekonomija razmjera i smanjiti ukupni operativni troškovi administrativnog poslovanja.

Mjera 30. Sustavno upravljanje bukom na autocestama

Mjera obuhvaća sustavno upravljanje bukom u skladu s načelima održivog razvoja. Provedba mjere uključuje izgradnju zidova za zaštitu od buke na autocestama A1 od čvora Karlovac do Bosiljeva, A6 od čvora Bosiljevo do Rijeke i A7 (uključujući riječku obilaznicu) od čvora Orehovica (Rijeka) do Rupe (državna granica) na 29 detektiranih lokacija te na cijeloj autocesti A2 (Zagreb-Macelj). Mjerom se postiže smanjivanje štetnih učinaka na zdravlje ljudi kao posljedice buke uzrokovane cestovnim prometom.

Mjera 31. Povećanje energetske učinkovitosti na autocestama

Mjera obuhvaća izgradnju novih sustava LED rasvjete na čvorištima, naplatnim stazama i tunelima na području autoceste Rijeka-Zagreb i autoceste Zagreb-Macelj. Mjera je u skladu sa Zakonom o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja sa ciljem ispunjavanja propisanih odredbi i povećanjem energetske učinkovitosti sustava rasvjete. Provedbom mjere značajno se reducira potrošnja električne energije za napajanje cestovne rasvjete, povećava se sigurnost prometa boljom rasvjetom kritičnih dijelova autocesta te se smanjuje svjetlosno onečišćenje

Mjera 32. Povećanje sigurnosti prometa u tunelima - Usklađenje s Direktivom 2004/54/EC o minimalnim uvjetima sigurnosti za tunele na TEN-T mreži

Mjera obuhvaća izgradnju dodatnih tunelskih cijevi na autocestama radi usklađivanja s Direktivom 2004/54/EC (Tunel Učka/AC8, tuneli Sv. Tri Kralja i Brezovica /AC2) te usklađivanje signalizacije i opreme postojećih tunela. Provođenjem mjere osigurati će se dodatna harmonizacija prometnih tokova i smanjenje prometnih nesreća u tunelima.

Mjera 33. Povećanje sigurnosti prometa

Mjera obuhvaća uvođenje sustava za kontinuirani nadzor brzina na autocestama, unaprjeđenje prometne signalizacije te sustava video nadzora i video detekcije na autocestama. Provođenjem mjere značajno se povećava sigurnost korisnika autocesta kroz bolje informiranje vozača i evidentiranje neprihvatljivog ponašanja vozača te se povećava zadovoljstvo korisnika autocesta unaprjeđenjem opreme, signalizacije i ITS sustava za nadzor i upravljanje prometom.

Mjera 34. Povećanje pasivne sigurnosti korisnika autoceste

Mjera obuhvaća zamjenu postojećih i postavljanje novih sigurnosnih ograda, ugradnju zaštitnih cestovnih sustava na opasnim mjestima i unaprjeđenje zaštitne žičane ograde na autocestama. Mjerom se osigurava povećanje sigurnosti prometa kroz poboljšanje sustava pasivne sigurnosti, a što će direktno utjecati na smanjenje posljedica prometnih nesreća. Dodatno, zamjenom dotrajale niske zaštitne žičane ograde novom visine 2m, onemogućit će se ulazak životinja na autocestu.

Mjera 35. Uvođenje bez-kontaktnog sustava za naplatu cestarine

Mjera obuhvaća uspostavu novog elektroničkog sustava naplate cestarine, koji se temelji na slobodnom protoku vozila. Svrha novog sustava je interoperabilnost s postojećim elektroničkim sustavima naplate u EU, povećana protočnost vozila (kapacitet autoceste), smanjenje štetne emisije uzrokovane zastojsima i kolonama te smanjenje operativnih troškova poslovanja upravitelja autocesta.

Mjera 36. Razvoj cestovne infrastrukture na Osnovnoj/Sveobuhvatnoj TEN-T mreži

Mjera obuhvaća razvoj cesta na osnovnoj i sveobuhvatnoj TEN-T mreži i značajnijih cestovnih pravca (gradnja autocesta i državnih cesta), povezivanje na cestovnu TEN-T mrežu (čvorovi, pristupne ceste) te unaprjeđenje sigurnosti i razine usluge (gradnja obilaznica). Unaprjeđenjem autocesta, državnih cesta, čvorišta i spojeva na mrežu autocesta i obilaznica u cilju bolje povezanosti s TEN-T cestovnom mrežom postiže se bolja prometna povezanost, smanjenje vremena putovanja ljudi i roba, povećanje sigurnosti prometa, smanjenje štetnih emisija te unaprjeđenje razine usluge za korisnike cesta.

Mjera 37. Razvoj željezničke infrastrukture na Osnovnoj/ Sveobuhvatnoj TEN-T mreži

Mjera uključuje radove na izgradnji i modernizaciji pruga na hrvatskom dijelu Osnovne i Sveobuhvatne TEN-T mreže te uspostavu i razvoj sustava za automatsku kontrolu željezničkih vozila u prometu na dionicama Osnovne TEN-T mreže te izradu studijske i projektne dokumentacije za buduće projekte radova. Mjera će doprinijeti realizaciji projektnih ciljeva HŽI projekata: modernizaciji željezničke infrastrukture u skladu sa Tehničkim specifikacijama za interoperabilnost (TSI), podizanje razine sigurnosti, uklanjanje „uskih grla” u cilju postizanja veće funkcionalnosti željezničkog sustava, povećanje prijevozne i propusne moći te skraćivanje vremena putovanja, bolja povezanost luka i željeznice. Realizacijom projekata pridonijeti će se ostvarenju jednog od prioriteta željezničkog sektora, a to je unaprjeđenje učinkovitosti održavanja, smanjenje utjecaja na okoliš i uvođenje mjera za povećanje sigurnosti i interoperabilnosti željezničkih pruga. Navedeni radovi se odnose na Zagrebačko pristanište, mjerne stanice te sljedeće pruge: Dugo Selo – Križevci, Vinkovci – Vukovar, Hrvatski

Leskovac – Karlovac, dok se izrada tehničke dokumentacije odnosi na pruge Škrljevo - Rijeka – Jurdani, Dugo Selo – Novska, Okučani – Vinkovci, Karlovac – Oštarije, Oštarije – Škrljevo.

Prioriteti provedbe željezničke infrastrukture su modernizacija željezničkih pruga na hrvatskom dijelu Osnovne i Sveobuhvatne TEN-T mreže (Core and Comprehensive Network), proširenje i poboljšanje prigradske željeznice, promicanje prijevoza tereta željeznicom i drugim oblicima prijevoza s manjom emisijom stakleničkih plinova, promicanje integriranog urbanog prijevoza, uvođenje sustava za automatsku kontrolu željezničkih vozila u prometu.

Modernizacija željezničke infrastrukture na Mediteranskom koridoru pridonijeti će punom razvojnom potencijalu luke Rijeka, dovesti do djelotvornijeg povezivanja s međunarodnim tržištima. Provedbom projekata HŽ Infrastrukture na koridoru RH1 (bivši X. Paneuropski koridor) nastaviti će se obnova koridora sufinanciranih iz fondova EU čiji su ciljevi ukloniti „uska grla“ odnosno omogućiti razvoj postojećih željezničkih kapaciteta te smanjivanje vremena prijevoza tereta i putnika kao i daljnji razvoj tog koridora.

Uspostavom sustava za praćenje, sigurnost, osiguranje i tehničke kontrole kroz ugradnju opreme pridonijeti će se poboljšanju željezničke infrastrukture i omogućiti razmjena informacija na kompletnoj hrvatskoj željezničkoj mreži. Uvesti će se automatizirani sustav za nadzor željezničkog prometa kao i automatsko prikupljanje sigurnosnih podataka, tehničkih parametara vlakova i interakcija vlakova i tračnica u stvarnom vremenu. Mjerom je predviđena razrada uvođenja Europskog sustava upravljanja željezničkim prometom (ERTMS) koji će pridonijeti poboljšanju interoperabilnosti željezničkog prometa odnosno olakšati će pružanje željezničkih usluga prijevoznicima i povećati konkurentnost željezničke mreže RH.

Mjera 38. Razvoj željezničke infrastrukture na regionalnim i lokalnim prugama

Mjerom će se izraditi studijska dokumentacija za projekt „Lepoglavska spojnica“ te provesti radovi modernizacije i elektrifikacije željezničke pruge Zaprešić-Zabok. Cilj je kvalitetnom željezničkom vezom kao temeljem integriranog javnog prijevoza skratiti vrijeme putovanja na cijeloj relaciji i povećati mobilnost građana i roba. Mjera će doprinijeti realizaciji projekata koji će pridonijeti ostvarenju jednog od prioriteta željezničkog sektora, a to je unapređenje učinkovitosti održavanja, smanjenje utjecaja na okoliš i uvođenje mjera za povećanje sigurnosti i interoperabilnosti željezničkih pruga.

Izrađena studijska dokumentacija za projekt „Lepoglavska spojnica“ biti će preduvjet za izradu projektne dokumentacije kojom bi se stvorili preduvjeti za sveobuhvatno i učinkovito povezivanje područja funkcionalne podregije Varaždinskog područja sa gradom Zagrebom kao prometnim i gospodarskim središtem funkcionalne regije Središnja Hrvatska i čitave Republike Hrvatske. Modernizacija dionice Zaprešić–Zabok omogućiti će bolju povezanost Hrvatskog zagorja sa gradom Zagrebom, a cjelovitom elektrifikacijom i modernizacijom pruge osigurati će se kvalitetnija usluga korisnicima putničkog prijevoza, bolja povezanost i kraće vrijeme putovanja što će povećati dnevne migracije. Rekonstrukcijom ove dionice povećati će se razina sigurnosti i učinkovitosti putničkog i teretnog prijevoza te omogućiti njezino cjelovito uključivanje u sustav prigradske željeznice grada Zagreba.

Mjera 39. Unaprjeđenje sigurnosti prometnog sustava

Mjerom će se provesti radovi osiguranja i modernizacije željezničko-cestovnih prijelaza automatskim elektroničkim signalno-sigurnosnim uređajima na prugama za međunarodni, regionalni i lokalni promet. Provedba mjere usmjerena je na smanjenje opasnosti koje proizlaze iz sjecišta dvaju zasebnih prometnih sustava (pruga i cesta), povećanje razine osiguranja ŽCP-a, smanjenje broja prometnih nezgoda te time i smanjenje broja ljudskih žrtava kao i smanjenje troškova uzrokovanih prometnim nezgodama.

Rješavanje problema sigurnosti ŽCP-a i PP-a utvrđeno je Strategijom prometnog razvoja Republike Hrvatske 2017.-2030. te člankom 102. Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava (NN br. 63/20), temeljem čega je izrađen Program rješavanja željezničko-cestovnih i pješačkih prijelaza preko pruge za razdoblje od 2018. do 2020. godine, a kojim su utvrđeni prioriteti rješavanja željezničko-cestovnih i pješačkih prijelaza preko pruge.

Provedbom mjere doprinijeti će se povećanju sigurnosti željezničkog i cestovnog prometa kao i ugradnji opreme koja će zadovoljavati osnovne zahtjeve propisane Zakonom o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava (sigurnost, pouzdanost i dostupnost, tehnička kompatibilnost i sl.) te će uključivati sigurnosne elemente u skladu sa EU direktivom o sigurnosti željezničkog prometa.

Mjera 40. Pripreme i prilagodba zahtjevima Schengenskog sporazuma

Mjera uključuje izradu tehničke dokumentacije i provođenje radova prilagodbe željezničkih graničnih prijelaza za provedbu schengenske pravne stečevine na sljedećim željezničkim kolodvorima: Erdut, Tovarnik, Drenovci, Slavonski Šamac, Volinja i Metković. U cilju pripreme odnosno ulaska u schengenski prostor, RH mora osigurati učinkovitu provedbu schengenske pravne stečevine i mora provesti potrebne aktivnosti izgradnje institucionalnih i infrastrukturnih kapaciteta, a HŽI mora izgraditi i opremiti željezničke granične prijelaze za učinkovito i sigurno obavljanje granične kontrole.

Prilagodba željezničkih graničnih prijelaza za provedbu schengenske pravne stečevine osigurati će implementaciju specifičnih zahtjeva u segmentu granične kontrole i infrastrukture MUP-a, Ministarstva financija i Carinske uprave te uključuje prilagodbu kolosijeka, izgradnju perona, prilagodbu rasvjete, izgradnju zgrada/uređenje prostorija na kolodvorima za potrebe granične kontrole. Za isto je potrebno izvršiti prilagodbu u dijelu građevinskog, elektroenergetskog, prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog infrastrukturnog podsustava, kao i u dijelu ostalih funkcionalnih dijelova željezničke infrastrukture na kolodvorima, a sve u ovisnosti od postojećeg stanja graničnog kolodvora.

Mjera 41. Unaprjeđenje održavanja postojeće željezničke infrastrukture

Održavanje tehničko-tehnološke razine prvobitno projektiranog stanja željezničke infrastrukture provodi se kontinuirano, kako bi se omogućilo pružanje željezničkih usluga koje bi bile efikasne i dugoročno održive. Željeznički infrastrukturni podsustavi održavanja obuhvaćanju: građevinski infrastrukturni podsustav održavanja, elektroenergetski infrastrukturni podsustav održavanja, prometni upravljački i signalno-sigurnosni infrastrukturni podsustav, ostale funkcionalne dijelove i opremu željezničke infrastrukture.

Željezničke infrastrukturne podsustave čine skupovi građevina, konstrukcija, postrojenja, uređaja, sklopova i elemenata te njihovih dijelova i opreme, koji kao tehničko-tehnološke cjeline ili pojedinačno služe za sigurno, uredno i nesmetano odvijanje željezničkog prometa te za ostale vidove uporabe željezničke infrastrukture. Uz investicijska ulaganja, održavanje željezničke infrastrukture također doprinosi povećanju sigurnosti i efikasnosti željezničkog prometa, čime se osigurava i podiže kvaliteta usluga u željezničkom prometu, kao i prometu u cjelini.

Mjera 42. Povećanje financijske održivosti željezničkog sektora

Navedena mjera podrazumijeva implementaciju projekta poboljšanja operativne učinkovitosti i financijske održivosti željezničkog sektora u RH. Projekt doprinosi realizaciji Strategije prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2017. do 2030., a financira se zajmom Međunarodne banke za obnovu i razvoj IBRD 8500-HR u iznosu 79.000.000,00 EUR-a, odnosno 600.000.000 mil. kn. Mjera se provodi kontinuirano dok postoji potreba za potporu trgovačkom društvu HŽ INFRASTRUKTURA d.o.o. u pripremi i provedbi Projekta održivih hrvatskih željeznica

Provedbom mjere omogućiti će se nastavak investicija koje će poboljšati efikasnost sustava – (obnova usjeka, ugradnja željezničko-cestovnih prijelaza, hitne infrastrukturne investicije kao što su remont pruge Ogulin-Moravice, remont pruge Zagreb-Savski Marof, izmjena skretnica, izgradnja i poboljšanje željezničkih kolodvora Borongaj, Rijeka-Brajdica, Vinkovci), kao i izgradnja kapaciteta za upravljanje i restrukturiranje HŽI. U razdoblju od 2021. do 2024. godine iz sredstava potpore planira se financirati dio rata za otplatu zajma IBRD, čime će se osigurati pravovremena otplata zajma, a samim time će se izbjeći eventualno aktiviranje državnog jamstva.

Mjera 43. Donošenje novog strateškog okvira za željeznički sektor RH

Vlada RH će radi dugoročnog planiranja razvoja željezničkog sustava usvojiti Strategiju razvoja željezničkog sustava u Republici Hrvatskoj (Sektorska strategija) za razdoblje od najmanje deset godina te dva srednjoročna akta strateškog planiranja: Nacionalni plan razvoja željezničke infrastrukture i Nacionalni plan upravljanja željezničkom infrastrukturom i uslužnim objektima i razvoja usluga željezničkog prijevoza. Sektorskom strategijom planirati će se i razvoj institucionalnog, zakonodavnog i organizacijskog okvira. Ciljevi razvoja željezničkog sustava će odražavati potrebe za mobilnošću putnika i tereta, jedinstvo funkcioniranja željezničkog sustava, pridonositi ciljevima Strategije prometnog razvoja RH koji se odnose na efikasnost hrvatskog željezničkog sustava, čime će doprinijeti zelenoj tranziciji te globalnim ciljevima održivog razvoja.

Nadalje, Vlada RH će na prijedlog Ministarstva mora, prometa i infrastrukture radi srednjoročnog planiranja razvoja željezničkog sustava donijeti Nacionalni plan razvoja željezničke infrastrukture (Nacionalni plan ŽI) i Nacionalni plan upravljanja željezničkom infrastrukturom i uslužnim objektima i razvoja usluga željezničkog prijevoza (Nacionalni plan UIŽP). Navedenim nacionalnim planovima odredit će se projekti i aktivnosti te izvori financiranja potrebni za provedbu programa i mjera iz Sektorske strategije. Svi projekti i aktivnosti navedeni u nacionalnim planovima će sadržavati određenu dinamiku realizacije te iznos i izvore financijskih sredstava potrebnih za njihovu realizaciju. Ova reformska mjera

treba stvoriti novi strateški okvir za dugoročno i srednjoročno razdoblje razvoja željezničkog sektora.

Mjera 44. Poticanje razvoja željezničkog putničkog prometa

Mjerom se planira poticanje razvoja željezničkog putničkog prometa kroz potpisani višegodišnji Ugovor o javnim uslugama za usluge od općeg gospodarskog interesa u javnom željezničkom prijevozu u Republici Hrvatskoj. Ugovor o javnim uslugama za usluge od općeg gospodarskog interesa u javnom željezničkom prijevozu u Republici Hrvatskoj (UJU) je ugovor o javnim uslugama u smislu Uredbe (EZ) br. 1370/2007 Europskog parlamenta i dopunjene Uredbe (EU) 2016/2338 Europskog parlamenta u pogledu otvaranja tržišta za usluge domaćeg željezničkog prijevoza putnika. Republika Hrvatska – Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture i HŽ Putnički prijevoz d.o.o. za prijevoz putnika sklopili su Ugovor br. 1/2019/DP-HŽPP o javnim uslugama za usluge od općeg gospodarskog interesa u javnom željezničkom prijevozu u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 01. siječnja 2019. do 31. prosinca 2028. godine. Republika Hrvatska, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture povjerava društvu HŽ Putnički prijevoz, pružanje usluga kojima će jamčiti transparentnost i obavljanje usluga javnog željezničkog putničkog prijevoza na svim dionicama kroz Republiku Hrvatsku, uz poštivanje društvenih, okolišnih i regionalnih razvojnih čimbenika. Međutim, operacionalizacija predmetnog ugovora i dalje traje i zahtijeva dodatnu razradu, kao što pokazuje praksa. Svrha provedbe mjere je poboljšano upravljanje ugovornim odnosom između Republike Hrvatske i društva HŽ Putnički prijevoz kako bi se javna sredstva trošila namjenski i transparentno te kako bi se osiguralo pružanje kvalitetnije usluge korisnicima željezničkog putničkog prijevoza. U tu svrhu, unutar mjere provodi se natječajni postupak za nabavu usluge revizije ugovora koji je naveden u Nacionalnom programu reformi.

Mjera 45. Povećanje financijske održivosti upravitelja infrastrukture

Mjerom se planira povećanje financijske održivosti putem ugovora o upravljanju, organizaciji i regulaciji željezničkog prometa zaključenog s upraviteljem infrastrukture (financiranje upravljanja, održavanja i izgradnje željezničke infrastrukture RH). Svake godine između RH-MMPI i HŽI d.o.o. za upravljanje, održavanje i izgradnju željezničke infrastrukture sklapa se Ugovor o upravljanju, organizaciji i regulaciji željezničkog prometa (na godišnjoj razini), da bi se podmirili troškovi upravljanja prometom, organizacije i regulacije željezničkog prometa te dijela upravljanja društvom HŽI-a. Preduvjet za daljnji razvoj željezničkog prometa je stabilizacija stanja postojeće željezničke infrastrukture uz istodobno pokretanje ciklusa nadogradnje i modernizacije postojeće te izgradnje nove željezničke infrastrukture. Stoga su planovi i ciljevi u naprednom razdoblju usmjereni na jačanje temeljnog poslovanja izgradnje, obnove i upravljanja željezničkom infrastrukturom uz maksimalno intenziviranje rada na projektu sufinanciranim EU fondovima te provođenja strukturnih promjena uz kontinuirano restrukturiranje vodeći računa o održavanju likvidnosti, solventnosti i financijske stabilnosti. U planu je izrada višegodišnjeg ugovora upravitelja željezničke infrastrukture i resornog Ministarstva kojim će se osigurati dugoročna održivost poslovanja uz definirane izvore financiranja obnove, modernizacije, održavanja željezničke infrastrukture u cilju povećanja financijske održivosti kako bi se povećala efikasnost hrvatskog željezničkog sustava.

Mjera 46. Uvođenje javne usluge u obavljanje javnog cestovnog prijevoza putnika
Zakonom o prijevozu u cestovnom prometu (NN 41/18) propisano je da se županijski prijevoz putnika može obavljati i sukladno Uredbi (EZ) br. 1370/2007 kao javna usluga. Dakle, županija na temelju analize postojeće i potencijalne potražnje uzimajući u obzir minimalne standarde dostupnosti i kvalitete javnog linijskog prijevoza putnika izrađuje mrežu linija koja je podloga za sklapanje ugovora o prijevozu kao javnoj usluzi (PSO) sukladno Uredbi (EZ) br. 1370/2007 te osigurava potrebna sredstva (proračun i ostali izvori) za sufinanciranje planirane mreže. Na taj način osigurava se pružanje usluga od općeg interesa stanovništvu, koje su redovitije, sigurnije, kvalitetnije ili pružene uz niži trošak od onih koje bi samo tržište moglo ponuditi.

Iz svega navedenog županija kao naručitelj prijevoza ima mogućnost prelaska sa tržišnog modela (postojeće županijske i međuzupanijske dozvole do 100 km) na model javne usluge postupkom javnog nadmetanja tj. potpisivanjem ugovora o javnom linijskom prijevozu putnika (PSO) sukladno odredbama Uredbe (EZ) br. 1370/2007 u svrhu boljeg povezivanja unutar svojih administrativnih granica, ali i van njih (do 100 km). Ugovorom o javnim uslugama tako se definiraju obaveze obavljanja javnih usluga na određenom zemljopisnom području koji ujedno obuhvaća unaprijed, objektivno i transparentno utvrđene parametre za izračun naknade, prirodu i doseg isključivih prava, raspodjelu troškova te raspored prihoda od prodaje karata nadležnom tijelu (županiji) odnosno operateru. Republika Hrvatska od značajnih ulaganja u nadoknadu troškova usluge javnog linijskog prijevoza sufinancira prijevoz učenika srednjih škola i prijevoz otočkog stanovništva.

Mjera 47. Provedba Ugovora s regionalnim/lokalnim samoupravama za sufinanciranje prijevoza putnika

S obzirom da se usluge željezničkoga putničkoga prijevoza ne mogu obavljati na komercijalnoj osnovi, nadležna tijela države moraju djelovati u cilju osiguranja takvih usluga. Najkvalitetniji mehanizam je financijska naknada države, a moguće je i sufinanciranje prijevoza putnika od strane jedinica lokalne i regionalne samouprave kao tijela zainteresiranih u organiziranju usluga javnog prijevoza. Takve naknade osiguravaju se u državnom proračunu i/ili proračunu jedinica lokalne i regionalne samouprave, a međusobna prava i obveze uređuju se ugovorom. U prosincu 2018. sklopljen je Ugovor br. 1/2019/DP-HŽPP o javnim uslugama za usluge od općeg gospodarskog interesa u javnom željezničkom prijevozu u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2019. - 2028. između MMPI-a i HŽ Putničkoga prijevoza, a ugovori kojima se sufinanciraju troškovi putnicima, sklapaju se s jedinicama lokalne i regionalne samouprave na godišnjoj razini.

Mjera 48. Provedba dugoročnog Ugovora s MZOS vezano za provedbu projekta besplatnog željezničkoga prijevoza djece, učenika i studenata

Temeljem Odluke Vlade RH, nastavlja se financiranje troškova prijevoza redovitih učenika srednjih škola od mjesta stanovanja do mjesta školovanja, čime se potiče mobilnost mlađeg dijela populacije uz korištenje ekološki najprihvatljivijeg vida prijevoza. Također, planira se realizacija Projekta uvođenja besplatnog javnog prijevoza željeznicom djece, učenika i

studenata na području RH, kojim će se omogućiti besplatan prijevoz na školske i izvanškolske aktivnosti za oko 1 milijun djece, učenika i studenata tijekom 12 mjeseci.

Mjera 49. Obnova voznog parka HŽPP-a

HŽPP raspolaže sa 110 aktivnih elektromotornih i dizel-motornih vlakova za redoviti promet. Izuzev 28 novih vlakova prosječna starost voznog parka veća je od 40 godina. Motorni vlakovi stariji od 40 godina ne udovoljavaju uvjetima prijevoza jer nisu opremljeni klimatizacijskim uređajima putničkog prostora ni prilagođeni nesmetanom pristupu osoba s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću, pri čemu je vrlo otežana nabava zamjenskih dijelova potrebnih za popravke zastarjelih tehničkih rješenja. Uz to, upitna je daljnja eksploatacija tih vlakova s obzirom na ugradnju novih infrastrukturnih tehničkih rješenja za potrebe sigurnog tijeka prometa (ETCS). Nabava novih vlakova rezultirat će nižim operativnim troškovima, većom pouzdanosti u izvršenju voznog reda, mogućnosti povećanja frekvencije vlakova i broja putnika te smanjenju onečišćenja okoliša. Novi vlakovi doprinijet će i poboljšanju lokalne i regionalne povezanosti i mobilnosti, čime će se osigurati učinkovitiji i konkurentniji željeznički prijevoz koji će ujedno doprinijeti održivosti prometnog sustava u RH.

HŽPP trenutačno ima 28 novih vlakova (22 elektromotorna i 6 dizel-električnih motornih vlakova). Realizacijom daljnje nabave motornih vlakova do 2024. godine, HŽPP planira u svoj vozni park uvrstiti 7 dizel-električnih motornih vlakova na temelju postojećeg ugovora s Končar - Električnim vozilima, i 33 elektromotorna vlaka (21 iz sredstava EU fondova i 12 na temelju postojećeg ugovora s Končar - Električnim vozilima). U tijeku je proizvodnja 12 elektromotornih vlakova (11 njih financira se iz zajma EUROFIMA-e, a 1 iz zajma IBRD-a.) U studenom 2020. potpisan je ugovor između HŽPP-a i Končar – Električnih vozila za proizvodnju 21 elektromotornog vlaka koji će se financirati iz sredstava EU fondova (Kohezijski fond), a Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava potpisan je 21. rujna 2020. godine. Prema srednjoročnom planu HŽPP-a, planiraju se osigurati financijska sredstva za 7 dizel-električnih motornih vlakova, koji bi trebali biti isporučeni do 2024. godine.

Mjera 50. Investiranje u postojeće prijevozne kapacitete HŽPP-a

Investicije u postojeće prijevozne kapacitete (putnički vagoni, lokomotive, dizel-motorni vlakovi), čija je prosječna starost oko 40 godina, omogućavaju HŽPP-u njihovo daljnje korištenje u javnom putničkom željezničkom prometu. Obnova postojećih prijevoznih kapaciteta obavlja se u skladu s odredbama Pravilnika o željezničkim vozilima (NN 121/15) koji je definirao rokove obavljanja najviše razine održavanja kako bi se željeznička vozila i dalje mogla koristiti u javnom željezničkom prometu. Uz nabavu novih vlakova, HŽPP će u sljedeće četiri godine obnoviti postojeća željeznička vozila u cilju nesmetanog odvijanja javnoga putničkog željezničkog prometa.

Mjera 51. Uspostava tehničko-logističkog centra (TLC) Zagreb i modernizacija postojećih radionica za održavanje

S obzirom da će do 2024. biti nabavljeno 40 novih vlakova, nužna je skora uspostava Tehničko-logističkog centra na zagrebačkom području u kojemu je potrebno osigurati grupiranje svih tehnoloških aktivnosti potrebnih za organizaciju prijevoza putnika. Moguća lokacija za TLC je Zagreb Ranžirni kolodvor ili druga lokacija. Uz prostor za preventivno i korektivno održavanje i garažiranje vlakova, u TLC je potrebno smjestiti i praonicu za vanjsko pranje i pražnjenje tankova fekalija željezničkih vozila, uz namirivanje vozila čistom vodom i sanitarnim materijalima s obzirom da se navedeno trenutačno obavlja na više lokacija u polaznim kolodvorima regionalnih centara HŽPP-a. Uz to, u sklopu TLC-a potrebno je osigurati prostor za tokarilicu kotača bez izvezivanja osovina.

Mjera 52. Razvoj integriranog sustava prijevoza

Zbog svojih niskih emisija u okoliš te energetske i infrastrukturne prednosti, željeznički prijevoz u integriranom prijevozu okosnica je na koju se nadograđuju ostali prometni sustavi. U integriranom sustavu postoji velik broj zajedničkih stajališta (terminala) na kojima se zaustavljaju različiti vidovi javnog prijevoza čime je putnicima omogućeno brzo presjedanje s jednog vida prijevoza na drugi. Uz to, za sve vidove prijevoza vrijedi jedinstvena zajednička karta zbog čega je potrebno formirati tarifnu uniju između svih sudionika u izvršenju prijevoza. Važan element integracije su i vozni redovi koji moraju biti usklađeni i omogućavati brz nastavak putovanja nakon presjedanja. Zbog lakšeg snalaženja koriste se taktni vozni redovi.

HŽ Putnički prijevoz usmjerava svoje poslovanje na razvoj integriranog prijevoza na području Grada Zagreba, Grada Splita i Splitsko-dalmatinske županije, Grada Rijeke, Grada Osijeka i Osječko-baranjske županije, kao i projekta sustava integracije Grada Zagreba, Zagrebačke i Krapinsko-zagorske županije. U dugoročnom razdoblju predviđa se razvoj integriranog prijevoza i na području Karlovačke, Sisačko-moslavačke, Varaždinske, Međimurske, Koprivničko-križevačke, Primorsko-goranske i Brodsko-posavske županije. Bitan element u kreiranju ponude integriranog prijevoza je suradnja s lokalnim i regionalnim samoupravama na temelju koje se sklapaju dugogodišnji ugovori kojima se subvencionira prijevoz građana s tih područja, kao i osiguranje što većeg broja putničkih terminala u skladu s master planovima županija i gradova.

Mjera 53. Povećanje efikasnosti i produktivnosti poslovanja HŽPP kroz informatizaciju i digitalizaciju

Povećanje efikasnosti i produktivnosti poslovanja planira se kroz informatizaciju i digitalizaciju. U cilju učinkovitog dugoročnog upravljanja promjenama organizacije i informatizacije poslovanja provodit će se projekti nadogradnje integriranog sustava za prodaju i rezervaciju željezničkih karata (ISPRO sustav), postavljanja stabilnih automata za prodaju karata u službenim mjestima i vlakovima, modernizacije vlakova uvođenjem GPS sustava i bežičnog interneta i nadogradnje informatičkog sustava i nabava centralnog sustava za upravljanje sigurnosnim događajima (kibernetička sigurnost).

Projektom nabave hardvera i softvera za nadogradnju centralne ICT platforme osigurava se proaktivno održavanje ICT platforme i kontinuirana briga za cijeli sustav; izvođenje nadogradnji na baznoj infrastrukturi, poslužiteljima, mrežnim resursima, sigurnosnoj infrastrukturi kojima se osigurava veći kapacitet i sigurnost za 40-ak produkcijskih servisa; smanjenje sigurnosnih rizika koji se neizbježno pojavljuju zbog zastarjele opreme; i smanjenje rizika od pojave problema kroz proaktivno održavanje kojim se problemi detektiraju prije nego se stvarno pojave.

Informatizacijom će se postojeći poslovni sustav preusmjeriti na ICT bez mijenjanja poslovnih procesa što znači da će procesi biti brži i efikasniji u odnosu na postojeće stanje, a da će pri tom zadržati trenutna procesna obilježja. Korak dalje napraviti će se digitalizacijom pojedinih procesa na način da se oni gotovo u potpunosti izmjene i prebace na nova softverska i hardverska rješenja. Na ovaj način biti će omogućeno brže i efikasnije ostvarivanje poslovnih ciljeva, zatim pojednostavnjenje, kreiranje i implementacija novih poslovnih modela te na taj način ostvarenje prednosti nad konkurentima. Realizacija navedenih mjera dati će značajan doprinos digitalnoj transformaciji.

3.5. HORIZONTALNE MJERE

Mjera 54. Djelotvorno upravljanje ljudskim potencijalima

Ova mjera obuhvaća aktivnosti vezane za razvoj ljudskih potencijala Ministarstva te planiranje i upravljanje ljudskim potencijalima. Ljudski potencijalni jedna su od najvažnijih karika pravilnog i efikasnog funkcioniranja državnih institucija. Kontinuirano unaprjeđenje ljudskih potencijala jedan od prioriteta Ministarstva, a osigurati će se putem definiranja programa i plana izobrazbe za Ministarstvo. Državni službenici dužni su pohađati treninge i seminare kako bi unaprijedili svoja znanja i vještine na odgovarajućim poslovima.

Mjera 55. Djelotvorno i učinkovito upravljanje resursima i poslovnim procesima

Ova mjera podrazumijeva sve aktivnost i poslove koji se tiču učinkovitog upravljanja resursima baziranom na principima efikasnosti i učinkovitosti, osiguravanja nesmetanih procesa unutarnjeg funkcioniranja Ministarstva na operativnoj razini, te uključuju između ostalog rad sljedećih ustrojstvenih jedinca te njihove pripadajuće poslove : Glavno tajništvo, Samostalna služba za unutarnju reviziju, Samostalni sektor za vanjske i europske poslove i odnose s javnošću, Kabinet ministra, poslovi Uprave za proračun i financije, prometna inspekcija, Uprava za strateško planiranje i EU fondove (kao Posredničko tijelo razine 1 u okviru Sustava

upravljanja i kontrole korištenja EU fondova – Operativni Program Konkurentnost i Kohezija -OPKK, uključujući i poslove tehničke pomoći) i svi ostali nespomenuti tehnički i pomoćni poslovi ostalih uprava i ustrojstvenih jedinica koji omogućuju djelotvorno funkcioniranje Ministarstva kao institucije.

PRILOZI

Prilog 1: Provedbeni program Ministarstva mora, prometa i infrastrukture za razdoblje od 2020. do 2024. godine (tablični prikaz)

U Zagrebu, 18. prosinca 2020. godine

KLASA: 910-01/20-01/157

URBROJ: 530-09-20-1

MINISTAR

Oleg Butković